

VSEM BORKAM ZA LEPŠO BODOČNOST

Smo v času predkongresne aktivnosti in tik pred volitvami; ravno ta čas nam prinaša tudi praznovanje dneva žena. Pravi trenutek je torej, da se zagledamo sami vase in v naša družbenopolitična prizadevanja za izgraditev boljše družbe, naše samoupravne družbe. To je naloga nas vseh, pa vendar — ali smo dovolj odkriti, da bi lahko pogledali, kje je v teh prizadevanjih naša žena, borka za novo družbo? Ta borka, ki je z ramo ob rami z možmi korakala skozi nekaj zim sovražniku naproti, se borila za ta naš kos zemlje, za našega človeka in karsneje za boljše in pravičnejše odnose med nami, je ta borka našla v vseh teh letih tisto mesto v družbi, ki ji pripada? Pošteno bomo priznali — ni še vse tako, kot bi moralo biti.

Tik pred volitvami smo — koliko je naših sodelavk med evidentiranimi? Bomo v naslednjih dveh letih imeli v centralnem delavskem svetu člana, ki bo iz vrst Gradisovk?

Bomo doživeli, da ne bodo ženske na odgovornih vodilnih in vodstvenih mestih še vedno bele vrane?

Tako kot pri nas je najbrž tudi povsod drugod in tako moramo nehote s slabo vestjo priznati besedam, pripravljenim za XI. kongres ZKJ: »Ob vseh pomembnih pridobitvah in kvalitetnih spremembah se še srečujemo s protisamoupravnim obnašanjem in rešitvi v družbeni praksi glede splošnega družbenega, socialnega in ekonomskega položaja ženske in njene vloge v samoupravni družbi. Tradicionalna pojmovanja se zelo počasi spreminjajo.«

Kljub temu, da je minilo od velikega štrajka tekstilnih delavk v New Yorku že 121 let in da od te prve z uspehom kronane akcije za enakopraven položaj žena danes med nami živi že peta generacija, je zavest o manjvrednosti žena tako globoko vsajena, da je ne razvodeni niti socialistična revolucija. V nas samih pa je moč spreminjanja slabega v boljše in kadar bomo ženi priznali, da je naša družbi prav tako potrebna kot dobra mati tudi kot strokovno usposobljena delavka in za samoupravljanje resnično opredeljena žena, takrat bomo lahko skupaj gradili veliko zgradbo socializma, ne glede na to, ali je samoupravljevec moški ali pa »samo« ženska.

Vsem ženam
iskreno čestitamo
za njihov praznik!

Kaj delamo v ROS

Razvojno organizacijska služba ali na kratko ROS deluje v okviru Delovne skupnosti — skupne službe z nalogo, da se ukvarja z dejavnostjo, ki je razvidna že iz naslova službe. Tako poskušamo skupaj z ostalimi službami ter strokovnjaki v posameznih TOZD uvajati najnovejše lastne in tuje dosežke s področja gradbene in strojne tehnologije, avtomatske obdelave podatkov, organizacije poslovanja ter drugo. Naša zadolžitev je predvsem, da koordiniramo delo naših strokovnjakov oziroma zunanjih institucij, ki obdelujejo razvojno raziskovalne naloge, ki jih je sprejel Odbor za razvoj in organizacijo. Ker je trenutno zaposlenih v naši službi 6 raziskovalcev, samostojno obdelujemo le nekaj nalog. Tako sedaj intenzivno delamo na študiji o možnosti za pridobitev novih zalog mineralnih agregatov, na organizaciji kontrole kvalitete betona, na nalogi »Upravljanje proizvodnega procesa« v TOZD Kovinski (obrti) v Ljubljani, na prenosu obdelave podatkov s področja finančnega poslovanja na računalnik, na uvajanju avtomatske obdelave podatkov težke mehanizacije in avtoparka v SPO, na programu razvoja kovinske dejavnosti v podjetju ter pripravi programa bodoče organizacije SPO. Sodelujemo tudi pri reševanju problemov s področja tehnologije betona, umetnih mas, atestacije ter pri razreševanju medsebojnih odnosov med SPO, gradbenimi enotami ter CEŽ. Organiziramo sestanke strokovnih komisij, ki jih je določil Odbor za razvoj in organizacijo z nalogo, da spremljajo ter usmerjajo izvajanje posameznih raziskovalnih nalog.

Poleg tega vzdržujemo stike z zunanjimi institucijami, kot so: Zavod za raziskavo materiala iz Ljubljane, Gradjevinski inštitut iz Zagreba, gradbeno fakulteto, Gradbenim centrom Slovenije, Jugoslovanskim gradjevinskim centrom iz Beograda, Kemijskim inštitutom Boris Kidrič, Republiško raziskovalno skup-

nostjo ter razvojnimi oddelki drugih podjetij.

V sklopu naše službe deluje tudi dokumentacijski center s knjižnico, ki zbira strokovno literaturo s področja naše dejavnosti in posreduje zanimive sestavke preko biltena tehničnim strokovnjakom v podjetju. Delovanje centra se je razširilo še na zbiranje patentnih informacij ter tujih in domačih standardov. Pri tem sodelujemo s Centralno tehnično knjižnico, Narodno univerzitetno knjižnico v Ljubljani, GSC ter JGC.

Mimo že omenjenega skrbimo tudi za evidenco ter pripravo patentov in za inventivno dejavnost v podjetju. Podrobnejši opis opravljenega dela na tem področju je bil objavljen že v januarški številki Gradisovega vestnika.

Ko govorimo o dejavnosti ROS, ne smemo pozabiti na naš oddelk avtomatske obdelave podatkov (AOP), ki je v lanskem letu pridobil nove prostore z japonskim računalnikom FACOM. Do druge polovice leta 1977 smo koristili usluge nekaterih tujih računalniških centrov. Zato je bila naša prva naloga prirediti obstoječe računalniške naprave na novi računalnik. Do sedaj smo uvedli računalniško obdelavo že na sledečih področjih: materialno knjigovodstvo, finančno knjigovodstvo, saldakonti, evidenca osnovnih sredstev, evidenca podatkov TM in AP, osebni dohodki. Pripravljen je program za uvedbo kadrovske evidenc ter kalkulacij, za kar pričakujemo od komercialne službe še manjkajoče podatke. Ravno tako smo preverjali uporabnost računalniških obdelav pri reševanju raznih statičnih problemov.

Iz opisa dela je razvidno, da je naša dejavnost zelo pestra in zahtevna. Zato ugotavljamo, da je tesno sodelovanje z ostalimi službami, predvsem pa s strokovnjaki v naših TOZD, edini način, ki nam zagotavlja doseganje dobrih rezultatov na razvojnem področju.

PEČENKO BORIS, dipl. ing.

Na gradbišču Tosama Domžale smo končali

Konec leta 1977 je TOZD GE Ljubljana okolica po dveipolletnem delu zaključila za nekaj časa svojo dejavnost v domžalski občini. V tem času, to je od maja 1975, je za Tovarno sanitetnega materiala »Tosama« zgradila na Viru pri Domžalah popolnoma nov kompleks proizvodnih in skladiščnih objektov v skupni zazidani površini 11.070 kv. m, poleg tega pa še cca 10.000 kv. m površin zunanje ureditve za komunalne in prometne potrebe ter zelenice.

Glavna objekta sta bila grajena časovno ločeno, in sicer v I. fazi skladišče surovin, v II. fazi pa proizvodna hala za tkanje sodobnih sanitetnih izdelkov in aneks s potrebnimi pomožnimi prostori. Skupna vrednost vseh izvršenih del je bila 76.150.000 dinarjev, od tega 13.800.000 dinarjev realizacije TOZD OGP.

Osnovna konstrukcija obeh glavnih objektov je iz tipskih montažnih elementov sistema »VELO« (ozir. »Vecoper«). Poleg tega so bili tu prvič v naši operativni praksi vgrajeni tudi montažni fasadni elementi v obliki korit, pripadajoči k omenjenemu sistemu. Le-te naša TOZD OGP sedaj že kar uspešno proizvaja in montira. Glavni kooperant za strojne instalacije in klimatske naprave je bilo montažno podjetje »IMP« iz Ljubljane, za elektroinstalacije pa Rudarski šolski center iz Velenja.

Projekte je izdelal Gradis, in sicer TOZD Projektivni biro Maribor v sodelovanju s projektivnim birojem IMP Ljubljana.

Zaradi prejemnih predhodnih

izkušenj pri graditvi objektov z zelo zahtevno tehnologijo naročnika po novi gradbeniški tehniki — z montažno konstrukcijo, je bilo posebno pri drugem objektu (tkalnica) kar precej operativnih težav pri izpolnitvi vseh zahtevanih pogojev.

Posebne težave in tudi glavni zvrk za nekajmesečno zakasnitev predaje proizvodne hale pa je povzročal delni uvoz klimatskih naprav firme »LTG« iz Avstrije. Od mero-dajnihrepubliških organov je bilo uvozno dovoljenje kar dvakrat odklonjeno in šele po zamenjavi nekaterih delov z domačo opremo, je investitor dobil težko pričakovano soglasje, za uvoz.

Na koncu koncev se je v sodelovanju z vsemi prizadetimi projektanti in izvajalci vse uredilo v zadovoljstvo naročnika. Z novimi proizvodnimi prostori so sedaj zelo zadovoljni vodilni predstavniki investitorja, kakor tudi delavke, ki so zaposlene v lepih in prostornih halah. Nove objekte je pohvalil tudi armadni general Nikola Ljubičič, ki je bil na obisku v tovarni meseca novembra 1977.

Nove objekte si je v času gradnje in še pozneje ogledalo veliko zastopnikov bodočih investitorjev iz raznih krajev Slovenije, ki so se zanimali za novo tehnologijo montažne gradnje proizvodnih in skladiščnih hal. S solidnim delom, dobro organizacijo in stalno izboljšavo raznih detajlov bo Gradis lahko še v bodoče uspešno konkuriral drugim izvajalcem — nam v korist in ponos naročnikom pa v splošno zadovoljstvo!

V. D.

Nadaljevanje z 2. strani

moupravljanja, kot so to delo samoupravnih organov, v delegacijah in seveda v sindikatu. Vsi v osnovnih organizacijah tudi ne smejo pozabiti, da se vključijo v svoje okolje (krajevna skupnost). Zaželeno je, da bi čez leto ali dve lahko ugotovili, da smo na tem področju precej storili.

Ena od naslednjih nalog bo tudi ta, da enkrat dokončamo široke razprave o vlogi in organiziranosti skupnih služb. Tako kot ostali smo tudi komunisti dolžni, da bomo sprejete materiale s tem v zvezi vedno in objektivno ocenili in dali ustrezne predloge.

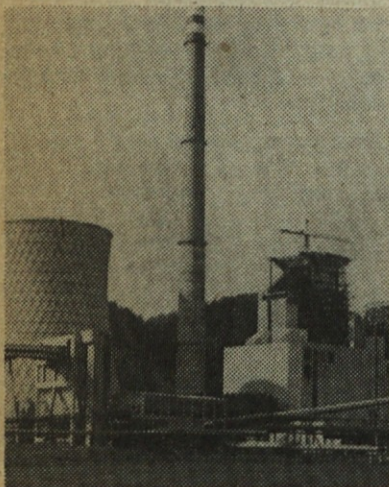
— Kakšna bo predkongresna dejavnost komunistov v Gradisu?

— V kratkem bodo kongresi in

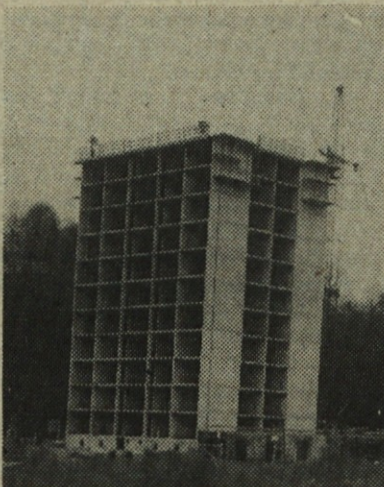
prav sedaj je čas, da se ozremo na svoje preteklo delo in opravimo tiste zaostale naloge, ki jih še lahko. Pri tem je zelo pomembna naloga kadrovanja, vendar smatram, da moramo naprej kadrovati tiste kandidate, ki si zaslužijo, da so komunisti. Biti član ZK ne pomeni pridobitev nekih privilegijev ampak pomeni pridobitev zadolžitev. Upam, da bomo na prihodnji volilni konferenci ugotovili, da smo na tem področju dovolj storili.

— Kaj pa menite nasploh o našem Gradisu?

— Večkrat se opaža, da se mnogokrat naše TOZD obnašajo kot podjetja, ne pa kot del celote — Gradisa. Prav na tem področju odnosov smo komunisti zelo odgovorni za zaustavitev takih težej. Gradis bo močan le, kolikor bo enoten. Stari hiši pač ne bo pomagala samo lepa fasada.

Z lastno tehnologijo nam je uspelo doseči velik ugled v jugoslovanskem gradbeništvu

Stanovanja gradimo z opazi različnih sistemov

Novi zadaci sindikata nakon »občnih zborov«

Sa občnih zborova osnovnih organizacija sindikata, koje smo izvršili u Gradisu u januaru, i konferencije OOS GIP Gradis, koja je bila 14. 2. 1978, sindikat stupa u novu mandatnu razdoblje. Pritom su negde više negde manje temeljito ocijenili svoj rad u proteklom mandatnom razdoblju te na toj osnovi zacrtali svoju buduću aktivnost.

Vi, koji čete čitati ovaj članak, neka vas ne brine njegov naslov i ne očekujte goru novih zadataka za sindikat u ovoj godini. Naša aktivnost sve vreme je usmjerena ka glavnom cilju utvrđivanju i jačanju samoupravnih socialističkih društvenoekonomskih odnosa. Svi zadaci, koje smo u prošlim godinama prihvatili, usmjereni su ka tom pravcu. U sindikatu smo se dogovorili, da ćemo ustrajati u izvršenju već primljenih zadataka.

Kad čitamo radne planove osnovnih organizacija, vidimo, da su i ove zacrtale svoju aktivnost u tom pravcu. Podcrtavaju prije svega zadatke za realizaciju zakona o udruženom radu, nagrađivanju po radu, brigu za bolje radne i životne uslove radnika, svugde jačaju aktivnost na području narodne odbrane i društvene samozaštite i pri tom podcrtavaju nuždu saradnje sa organima radničke kontrole, gde sindikat mora imati glavnu riječ, pa i na području rekreacije i športa.

Najviše treba ustrajati u ograničenju preko

vremenog rada, jer negde ne možemo postići, da bi takav rad ograničili u dogovorene okvire. I izgradnja samskih domova ne ide povoljno i nači moramo neko bolje pristupe ka rješavanju ove problematike a najviše treba pooštriti odgovornost za izvršenje ovakvih zadataka.

Sve ovo su zadaci, koje više ili manje znamo već od prije, s tim, da nekim dajemo još veći akcenat.

Godina 1978 će, kao godina kongresne aktivnosti, značiti nov korak u uredništvu vlogi i zadataka sindikata u samoupravnom i političkom sistemu. Baš prekongresna aktivnost je ono, što je najviše novo u zadacima sindikata u ovoj godini.

Vjerovatno ćemo morati sa našom aktivnošću u osnovnim organizacijama i drugim organima sindikata pridoneti svoj udeo i u analizi uredništva zaključaka poslednjeg kongresa i na taj način sudjelovati i u pripremi idejnog osnova 9. kongresa saveza sindikata Slovenije. Ako će u ovih aktivnostima sudjelovati veliki broj organizacija, ocjene i usmerenja će biti odraz pravog, istinitog stanja, želja i potreba radnih ljudi i samo tako će sindikat nači svoje mjesto i ulogu u političkom sistemu socialističkog samoupravljanja, kojeg bitni faktor jest radni čovjek.

M. V.

MANJE PRIČA, VIŠE PRAVIH REŠENJA

Na poslednjoj plenarnoj sednici Veća Saveza sindikata Jugoslavije jedan diskutant je sa dosta rezignacije primetio: »Postali smo majstori da prepričavamo stavove, ali smo slabi da se uhvatimo u koštac sa stvarnim problemima i rešimo ih.«

To je, ne samo po rečima ovog diskutanta, i najveća opasnost za sprovođenje postavljenih ciljeva i prevladavanje teškoća s kojima se društvo trenutno nosi.

Upravo o tim teškoćama i bilo je najviše reči na poslednjoj prošlogodišnjoj plenarnoj sednici Veća sa porukom da osnovna sindikalna organizacija mora ojačati ako se želi postići bilo koji od postavljenih ciljeva.

Kao jedan od ključnih problema označena je nedovoljna reproduktivna sposobnost privrede, koja, uprkos svim proklamacijama, i dalje »siromaša« raspoložuci sa nepunih 60 odsto dohotka koji stvara.

To su, dalje, pritisci na porast cena i inflacione tendencije koje uprkos smanjenoj stopi inflacije nisu još sasvim obuzdane. Inflacija najteže pogadja standard radnika sa nižim primanjima, a opšti porast cena slabi ustoj i kvalitete elemente privredjivanja. Umesto većom produktivnošću i proizvodnjom, dohodak se nastoji obezbediti višom cenom koju za svoju robu traže bezmalo svi, pa i oni koji su na rečima protiv povećanja cena, ali naravno tuđih dok prema svojim potrebama imaju daleko više »razumevanja«.

Situaciju otežavaju i gubici čiji su izvori i dalje otvoreni zajedno sa gotovo nezajažljivim apetitima za novim investicijama za koje je unapred gotovo izvesno da će »proizvoditi« gubitke. Investira se, naime, uglavnom tuđim novcem, što će reći da je ta proizvodnja unapred opterećena vraćanjem zajmova. Osim toga, podižu se kapaciteti kakvi već postoje i čija je proizvodnja unapred opterećena vraćanjem zajmova. Ako se uz sve ovo doda činjenica da su u prošloj godini gubici pokriveni više novcem društveno-političkih zajednica i banaka a manje sredstvima kolektiva i da su ti izvori već is-

V soboto smo si ogledali mesto, zelo čisto, vsaj u centru; šli smo na obalo Donave in pogled v Rusijo, nakupili nekaj spominkov (prtičke, lutke v narodnih nošah, glinaste krožnike...), zvečer pa posedeli v eni izmed restavracij z glasbo. Vse precej vase zaprto, rezervirano in

skromno. Ob vsaki mizi (to sem kasneje videl povsod) je stajalo z nekakšnim vedrom, kamor natakari postavi pijačo. Natoči kozarce in da steklenico v vedro, ko pride okoli zopet natoči. Ko pa je steklenica prazna jo položi pod mizo in tako naprej. Ko plačuješ, se preštejejo steklenice pod mizo in zadeva je rešena. Nerodno je le, da ne moreš stegovati nog pod mizo, če preveč pridno piješ. Mislite, da smo sedeli s skrčenimi nogami? Firbci!

Drugi dan, v nedeljo, smo se poslovili in skupaj z našim gostiteljem, ki je vstopnice že nekaj dni prej »po vezah« nabavil v Bukarešti, že ob sedmih zjutraj krenili nazaj v Bukarešto. Cesta ravna, levo in desno obrobljena s topoli v razmaku 5—7 m ter z apnom pobeljenimi v višino ca. 2 metra. Torej, če zletiš s ceste, ti ni rešitve, kajti le malo je verjetno, da bi ti uspelo pristati na skrbno obdelani njivi med drevesi. Razveseliš se, ko pripelješ do križanja ceste z železnico, kajti sledi lep odmor. Rampe so že spuščene, vlak pa pripelje čez četr ure. Ko vlak odpelje mimo, spet čakaš še najmanj pet minut, verjetno zaradi sigurnosti? To mi ni bilo in nikoli ne bo jasno, zakaj. Tako pač je, pa amen!

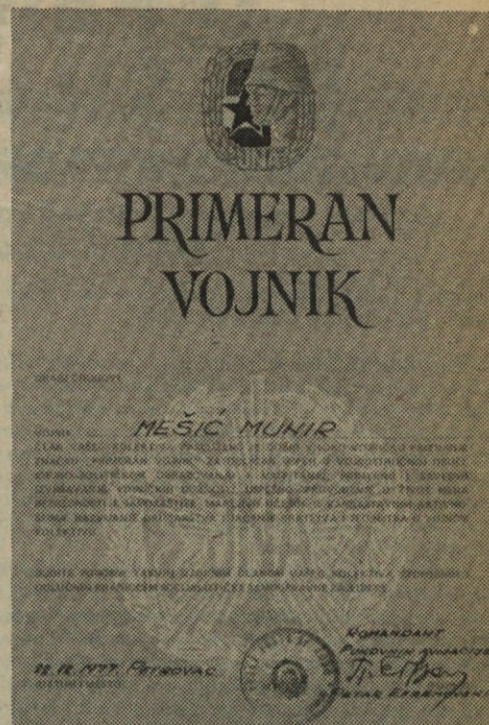
Čeprav nas je sedaj vodil naš Đoko, ki pozna pot, smo ugotovili, da smo se dva dni prej, pa čeprav ponoči, peljali točno po vseh bližnjicah k njemu. Malo pred deseto dopoldne smo bili že v Bukarešti pred hotelom, kjer so stanovali naši reprezentantje.

Sledov potresa v mestu samem skoraj ni več videti, ob bolj točnem pogledu na podrtje hiše pa sem ugotovil, da se je podrlo le tisto, kar se je že samo po sebi moralo. Ja, res je, podrle so se tudi nove stolpnice, pa niti ni čudno, če malo pobliže pogledaš natančnost in kvaliteto gradnje.

organizaciju. S druge strane, ima i pojava zatvaranja osnovnih organizacija i nastojanja da se ponašaju kao mala preduzeća unutar radne organizacije.

Obe ove oblasti — dohodak i konstituisanje udruženog rada — spadaju u domen rada i obaveza sindikata iz čega proističe i ono insistiranje na osposobljavanju osnovne sindikalne organizacije da se umesto da prepričava stavove uhvati u koštac sa stvarnim problemima. Priča ništa ne rešava, jedino istrajni i predani rad na svakom konkretnom pitanju može da nas približi bar za koji korak postavljenim razvojnim ciljevima.

NADA DJERMANOVIĆ

Naši vojnici pišu

Javljam vam se iz Armije i želim da pozdravim sve moje drage drugove, koji rade u Gradisu, a najviše svog oca Muharema Muratovića. Želim svima poručiti, da ču se 28. maja ove godine ponovno vratiti iz Armije u naš Gradis.

Vojnik Muratović Safet

V. P. 10341-8

71250 Kiseljak kod Sarajeva

Nalazim se u Nišu i pozdravljam sve članove kolektiva TOZD-GE Maribor i sve drugove, naročito pozdravljam poslovođu Gereka i Alojza Zorca.

Demeterfi Julio

V. P. 3038-13

18002 Niš

Najprije želim svim u Gradisu sve najbolje u novoj godini. Uz ovo moram vam reći da želim što pre da dođem natrag u Gradis. Mnogo vam zahvaljujem i na Gradisovom vestniku. Sad se nalazim u Čapljini.

vojnik Mamlić Miloš,

V. p. 2885

79400 Čapljina

Povodom nove godine želim celom kolektivu Gradisa sve najlepše i mnogo uspeha u radu i gradnji.

vojnik Mile Došen

Mnogo sreće i uspeha u novoj 1978 godini želi vam

Sretko Blatešić,

V. p. 6143-4,

79300 Trebinje

Safet Muratović

Julio Demeterfi

U PENZIJU — PO SILI ZAKONA

Zakoni o radnim odnosima donešeni u svim republikama i pokrajinama osim u Hrvatskoj

Zakoni o radnim odnosima donešeni u svim republikama i pokrajinama osim u Hrvatskoj

Malo koje pitanje je pobudilo u posljednje vreme takvo interesovanje u našoj javnosti kao odlazak u penziju — po sili zakona. Zakoni o radnim odnosima, koji sadrže ovu, normu, doneseni, uglavnom, poslednjih meseci prošle godine, veoma jasno nalažu da će u svim republikama i pokrajinama automatski odlazak u penziju za muškarce biti kad navrš 65, a za žene 60 godina života, dabome pod određenim uslovima osiguraničkog, odnosno penzijskog staža.

Izuzetak jedino predstavlja Slovenija u kojoj važi pravilo da radniku koji je ispunio uslove za punu ličnu penziju radni odnos ne mora automatski da prestane. U toj republici predviđena je mogućnost dogovora između radnika i njegove organizacije udruženog rada kada će otići u penziju. Pomenuti automatizam zasad ne važi ni u Hrvatskoj iz prostog razloga što u toj republici zakon o radnim odnosima još nije donešen.

Nema sumnje, međutim, da mnoga konkretna rešenja ovih zakona u stvari odslikavaju stvarnost sa kojom se u domenu rada i zapošljavanja suočavaju naše republike i pokrajine. Otuda, ova rešenja mahom nisu istovetna.

U Srbiji, koja je prva donela ovaj zakon, važi norma prema kojoj u penziju po sili zakona odlaze oni koji su napunili 40 (muškarci) odnosno 35 (žene) godina osiguraničkog staža i 60, odnosno 55 godina života ili koji su

navršili 65 godina života i 30 godina penzijskog staža (muškarci), tj. 60 godina života i 25 godina penzijskog staža (žene) U Srbiji je predviđena takođe mogućnost da organizacije udruženog rada mogu da zadrže radnika (najduže tri godine). Ovo u slučaju ako ne može da mu se nađe odgovarajuća zamena. No, u tom slučaju, jasna je i druga zakonska obaveza: radna organizacija mora svakih 12 meseci da oglašava to radno mesto slobodnim — sve do njegovog popunjavanja.

Slična rešenja kao u Srbiji sadrže i zakonski propisi, takođe donešeni krajem 1977. godine u Bosni i Hercegovini i Makedoniji. Istina, u Makedoniji nije predviđena nikakva mogućnost produžetka rada posle stečenih uslova za pensionisanje po sili zakona.

Zakonom o radnim odnosima Crne Gore među pensionisanje po sili zakona svrstaje se svi koji navrš 40, odnosno 35 godina penzijskog, a ne osiguraničkog staža, kao u Srbiji, ili kada navrš 65, tj. 60 godina života i najmanje 20 (15) godina penzijskog staža.

Zakonima Vojvodine i Kosova predviđa se 40 odnosno 35 godina penzijskog staža ili 65, odnosno 60 godina života i 30 (25) godina penzijskog staža. U Kosovu, međutim, učešće u NOR računa se u jednostrukom trajanju, a u Vojvodini se uopšte ne računa, kao god u ujoj Srbiji. Drugim rečima, borci se u potpunosti izjednačavaju sa ostalim osiguranicima, za šta se zalaže i Savezni odbor SUBNOR Jugoslavije.

K. JAKŠIĆ

RADNICI U ULOZI SUDIJE

Iz prakse sudova udruženog rada

Sud udruženog rada Vojvodine ocenio da bi 12 neprofesionalnih sudija moglo obavljati kompletnu sudijsku funkciju

U Vojvodini su prošle dve godine od pojave sudova udruženog rada. Stečena su prva, dragocena iskustva u radu, pa je zanimljivo čuti kako su se u ulozi sudije snašli radnici iz udruženog rada kojima to nije profesija.

Ocena Suda udruženog rada Vojvodine, u kojem tu funkciju obavlja i 80 neprofesionalnih sudija, je povoljna. Tvrdi se da su oni dali čak znatan doprinos u ostvarivanju zadataka suda udruženog rada, ali napominju i to da jedan, istina, manji broj ovih sudija bez razloga, ili bar nepoznatih razloga ne izvršava ovu svoju društvenu obavezu.

U protekloj godini, na primer, od jedan do pet puta u radu veća učestvovalo je 20 neprofesionalnih sudija, od šest do deset puta četiri i više od jedanaest puta jedana-

stavnika sudova udruženog rada i društvenih pravobranilaca samoupravljanja iznesena su dva primera, jedan veoma dobar a drugi loš, oba iz Subotice. Neprofesionalni sudija Ivan Rudić učestvovala je u radu veća čak 29 puta, a jedan njegov kolega nijedamput. Razume se, takvih primera, i dobrih i loših, ima i u drugim sredinama.

U Sudu udruženog rada Vojvodine smatraju da neprofesionalne sudije koje ne obavljaju ovu značajnu društvenu funkciju treba rešiti i umesto njih izabrati druge radnike iz udruženog rada koji mogu i hoće da rade. Ima i onih koji zastupaju ideju da u daljem podružljavanju sudijske funkcije u sudovima udruženog rada treba potpuno angažovati radnike kojima to nije poziv. Ali tako da neprofesionalni sudija obavlja kompletnu sudijsku funkciju: proučavanje predmeta, referisanje na veću, učestvovanje u odlučivanju i priprema odluke.

— Iz podataka o neprofesionalnim sudijama mi smo ocenili, kažu u Sudu udruženog rada Vojvodine, da bi potpunu sudijsku funkciju moglo obavljati 12 neprofesionalnih sudija. Da bismo ostvarili ovu ideju, zamolili smo ove sudije da nam odgovore da li će prihvatiti tu dužnost.

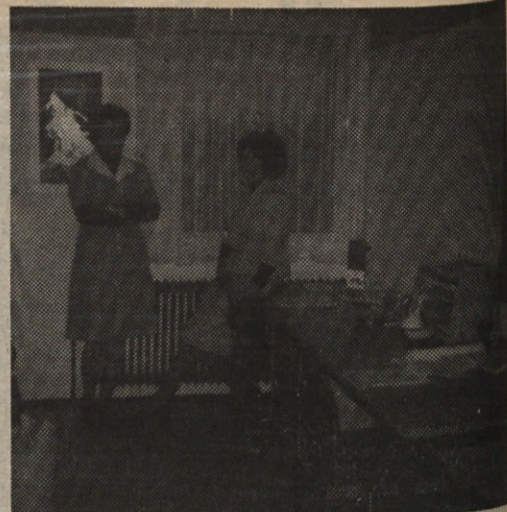
Od 12 sudija tri su odgovorila »da«, jedan je već počeo da radi, i to vrlo uspešno: Međutim, čak osam sudija nije odgovorilo, a jedan nije prihvatio ponudu.

JOVAN VAVIĆ

Akrobatsko skijanje liči mi na neke konkurse. Posle raznih vratolomija, pravi majstori su opet na svojim nogama.

I nebo, taj ogromni inkubator, položilo je oružje pred burgijašima u običnim frižiderima.

Karijera je kao jedrenje na ledu. I po klizavom se lako ide ako te neko gura u ledu.

To su naše medicinske sestre u novoj Gradisovoj ambulanci u Celju

Proljeće

Otišla je već zima
ostao je samo trag na vrhu planine,
kaputi se već mogu da skinu,
djeca počinju se za cvjeće da brinu.

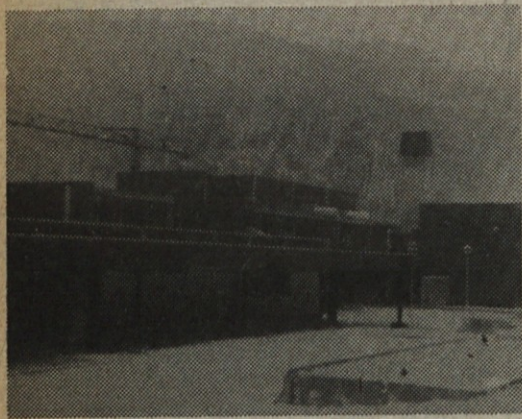
Sunce nam se ranije zasmije,
i zemlju nam počinje da grije
djeca se bezbrižno igraju,
livadom trče i cvjeće biraju.

Šumarci polako listaju,
ptičice po njima veselo pjevaju,
sve više se razcvetava cvjeće i
stiže nam proljeće.

M. NIKIĆ

Inventare se ispredeni snopovi

Znamo da je godišnji inventar najvažnija poslovna stvar, i da bismo ublažili inventarske brige pogledajmo u humorističke poslovne knjige... Konkursni žongleri inventare nove viseće sprave, džeparoši mršave dane iza debele brave, finansijski inspektori pukotine savesti u nečijoj kasi, automobilisti — nove poreze, kazne, doprinose i druge »makaze« na svojoj motorizovanoj trasi. Fudbaleri zbrajaju gostujuće devize, turističke organizacije — nove tropske vize, autoprevoznici nove linijske ratove, pensioneri — nove povišice i pozlaćene satove. Mlatoslamari prebrojavaju ispredene snopove, nakupci — mlečno površinske kopove, profesionalni frazeri — konfetijade i burgijade, elektrodistributeri — nove niskovodne i zamačene žice, trgovina — iz uvoza sve i svašta a dolaze i sijalice, televizija — stare reprizne i nove pretplatne skice. Diplomirani čuturolozi i bokalisti zbrajaju utrošene maligne, bankari novoosnovane pokretne štedne organe, komisija za ispitivanje porekla imovine inventare neodigrane adute novogodišnji garderoberi — manjkove za ukradene i zamenjene kapute. Siledžije inventarišu neosvetljene čorsokake, nokaut — brzake i zakonske rupe... Ali te rupe, još kako znaju iznenada da lupe i da budu papreno skupe... Eto, tako se humoristički inventari ali, uzgred, prođu i mnoge neinventarisane stvari.

Takov ima izgled nova škola u Tolminu, koju su gradili radnici naše OUUR iz Jesenica

Vedno stremeti k novemu in boljšemu

Med našimi obrati imamo dva, ki se ukvarjata s kovinsko dejavnostjo. Danes si bomo malo ogledali ljubljanske kovinske obrate, saj je prav pri njih najti kup zanimivih novosti.

Ena prvih zanimivosti je prav gotovo ta, da v obratu nimajo nekvalificiranih delavcev in tudi ne tistih z nižješolsko izobrazbo. Če hočemo potanko pogledati, bi bilo pravza-

prav takole: visokokvalificiranih je 68 delavcev, kvalificiranih 85, priučenih 3, polkvalificiranih 9, tistih z visoko izobrazbo 7, z višjo 14, s srednjo 23, imajo pa še 10 delovodij. Poleg 219 redno zaposlenih imajo še 32 učencev.

Dejavnost obratov je seveda kovinska, ukvarjajo pa se strojogradnjo in gradnjo jeklenih konstrukcij, z remontom in krovsko kleparsko dejavnostjo.

Kaj vse sodi v našo strojogradnjo? Tu je t.i. betonski program, pa oprema za separacije, oprema gradbišč, kar vse skupaj pomeni v celotni dejavnosti približno 90 milijonov din. Pri krovsko-kleparski dejavnosti moramo omeniti predvsem pokrivanje Velo hal in v tej dejavnosti je približno za 30 milijonov din letnega prometa.

Kovinski obrati izvršujejo seveda tudi remont, kar obsega približno 30 milijonov din njihovega prometa.

Iz navedenih števil lahko torej ugotovimo, da je novogradnja zaenkrat vodilna dejavnost, moramo pa upoštevati, da njihov program razvoja daje velik poudarek tudi remontni dejavnosti. Torej, pri novogradnji lahko povemo, da je v zadnjih 10 letih postala to že serijska proizvodnja nekaterih proizvodov. Od leta 1966—1977 je indeks proizvodnje narasel od 14 na 241. Glavni proizvod te smeri so bile betonarne. V letu 1969 so jih n.p.r. naredili 5, lani pa 36. Za prodajo so poleg betonarn interesantni tudi prekladni silosi, ročni skreperji, dehidratorji, pralni valji, iglasta dvigala, krožne žage itd. V izvenserijski proizvodnji so izdelali 4 stolpne betonarne (ki naredijo od 30—70 kub. m betona na uro). V Jugoslaviji so poleg Gradice še trije proizvajalci betonarn, vendar v kovinskih obratih zaenkrat še ne občutijo močne konkurence, za kar se lahko prav gotovo zahvalimo kvaliteti izdelkov iz njihovih delavnic.

V letu 1978 se že precej čuti ekspanzija v gradbeništvu, s tem pa tudi močan pritisk kupcev za opremo. Do 20. januarja letos so imeli v evidenci prodaje že 23 betonarn. Najbolj iskan proizvod je stabilna betonarna SB 500 in prevozna betonarna SB 15.

Prav v letu 1978 pa so dali velik poudarek tudi remontni dejavnosti, ki se naj bi v letih do 1980 povečal kar za dvainpolkrat.

Ob vsem tem pa so prav v zadnjih letih ugotovili, da se je potrebno zanašati pravzaprav le na lastne sile in ne pričakovati pomoči od kod drugod; to velja za pomoč na strokovnem področju kot tudi na ostalih. Za eno prvih nalog, ki jo bodo skušali reševati sicer s skupnimi močmi sosedna SPO, pomeni iskanje večjega »življenjskega« prostora. V Kovinskih obratih sodijo, da se v Gradisu

premalo zavedajo dejstva, da ne pomeni prostorska stiska samo stagnacija kovinskih obratov, ampak tudi celotne kovinske dejavnosti v Gradisu, predvsem pa remontne službe, kar bo seveda imelo močne posledice v gradbeni operativi. V prvi vrsti bi potrebovali prostor za skladiščenje rezervnih delov, ki jih sedaj vsaka enota skladišči za sebe in tako ne obstajajo pogoji za normalni pregled nad rezervnimi deli v Gradisu. Ob vsem tem se seveda kaže tudi problem premajhne založenosti z rezervnimi deli in najbrž bo kmalu potrebno poiskati tudi način financiranja za ta del, ki je potreben celotnemu Gradisu. Sedaj smo govorili predvsem o remontu, poudariti pa je potrebno, da potrebujejo v Kovinskih obratih tudi večji življenjski prostor za novogradnjo.

V Gradisu poznamo še mariborske kovinske obrate in v ljubljanskih so nam zagotovili, da z njimi prav lepo sodelujejo, uspeva pa tudi delitev dela med obema.

Že leta nazaj se ukvarjajo v kovinskih obratih še z eno zadevo, ki je potrebna in družbeno izredno koristna: v svojo proizvodnjo uvrščajo izdelke, ki bi jih drugače morali uvažati. To opravljajo v sodelovanju z drugimi podjetji v Jugoslaviji. (N.p.r. za tehtalno tehniko so v Kovinskih obratih pripravili vse tehnološke podatke, te pa so potem razvili v celjski Libeli; na področju pneumatike in hidravlike sodelujejo s »Prvo petoletko« v Trsteniku; pri izdelavi vodnih ur sodelujejo z INSA iz Zemuna itd.)

Pa pogledjmo, kaj predvidevajo v

svojem proizvodnem programu — poleg že obstoječega — za naslednje obdobje:

— specialna sredstva za obešanje in prenašanje bremen in transport bremen, saj ravno zaradi neurejenosti teh stvari pride lahko do hujših nesreč,

— ureditev dviganja paletiziranih izdelkov,

— pripravljajo tudi novo dvigalo, — poskusili bodo unificirati vse tipe betonarn, tako da bi prišli do nekaterih enakih delov pri različnih betonarnah,

— do sedaj so proizvajali zvezdaste in visokostolpne betonarne, sedaj pa bo prišla izpod rok delavcev v Kovinskih obratih polstopna betonarna, ki bo letos že pričela delati, — lani so že razvili nov tip stroja za opremo železokrivskih baz — merilno rezalno mizo, ki bo bistveno doprinesla k modernejši proizvodnji na tem področju.

— poskušajo tudi uvesti novo avtomatiko betonarn, pri čemer se poslužujejo tudi zunanjih institucij, tako na primer z inštitutom Jožef Stefan.

Nanizali smo le nekaj novosti, ki bodo prihajale iz Kovinskih obratov v naslednjih letih v obliki še kako potrebnih domačih izdelkov in prirahile marsikateremu težko pridobljene devize. Prav pri razvoju so v delovni skupnosti naleteli na pomoč in razumevanje, v bodoče pa pričakujejo tudi razumevanje glede financiranja, saj še vedno ni jasno, kaj bo morala nositi pri svojem razvojnem programu sama TOZD in kaj celotna delovna organizacija.

Strojno rušenje — varno rušenje

(povzetek članka iz revije BMT avgust 1977 štev. 8)

Članek priporoča za rušenje oziroma odstranjevanje objektov uporabo hidravličnega bagera. Prednost pred klasičnim postopkom rušenja je sledeča:

1. V nevarni coni se nahaja samo strojnik na bagru. On je zavarovan z zaščitno streho, ki je montirana na bagru.

2. Čas za rušenje je bistveno krajši in je zato tudi čas nevarnosti krajši.

3. Stroški rušenja so manjši.

Bager mora biti na gosenicah. To je potrebno zaradi večje stabilnosti in zaradi lažjega gibanja čez porušene dele objekta (ruševine).

Imeti mora dodatno opremo, to je:

a) zaščitno streho nad kabino strojnika. Streha mora imeti okno, ki omogoča strojniku pogled navzgor na delovno mesto.

b) Odbojno ploščevino na ročici bagera, ki preprečuje, da bi deli porušene konstrukcije zdrsnili po ročici bagera na kabino strojnika.

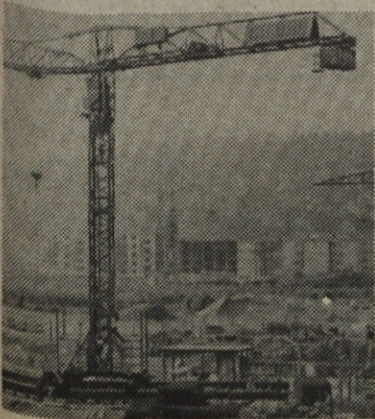
Bager opravlja rušenje z žlico, nakladanje pa z žlico ali z grabežem.

Koristno je, da ima bager tudi specialno opremo. Pri tem je mišljena kovinska hruška (utež) za razbijanje ruševin in odkopno (rušilno) kladivo, ki se montira na ročico bagera.

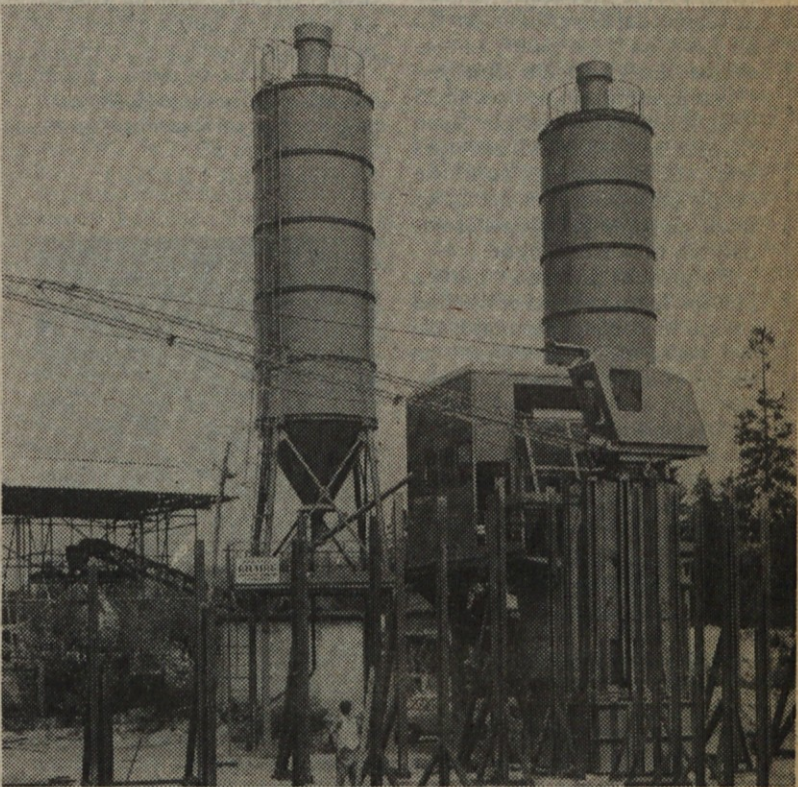
Delovodja in strojnik naj bosta povezana z brezžičnim telefonom. Varna razdalja bagera, ki ima zaščitno streho in odbojno ploščevino je ena tretjina višine objekta, ki se ruši.

Če mora bager delati na podkletnem delu objekta, je treba strop nad kletjo najprej porušiti in klet zapolniti z ruševinami.

IGOR OMERSA, dipl. ing.

Brez žerjava na gradbišču danes res več ne gre

Nova Gradisova betonarna SB-750

PREDSTAVLJAMO VAM

Stanko Vesenjaka in njegov železni konjiček

Stanko Vesenjaka in motorji so nerazdružljivo vezani že polnih 20 let.

Kot 9-letni fantič je zajahal železnega konjička in se zapodil po domačem dvorišču. Malo prask in otečena roka, to je bil prvi njegov »honorar«.

Že leta 1948 je sodeloval na prvih cestnih hitrostnih dirkah po ulicah Ptuja in Maribora.

Od takrat dalje, pa vse do danes verjetno ni niti trenutek pomislil, da bi opustil ta hoby. Pač, dejal mi je, da je bilo to po dveh, morda treh dirkah v motokrosu. Takrat se je od utrujenosti kar po vseh štirih priplazil domov.

Toda to so bili šele začetki. Takrat se je odločil za motokros, panogo, ki si je pri nas šele utirala pot. »Teško je bilo«, pravi, »ni bilo pravih dirkališč, motorjev in ne kakšnih trenerjev.« Po očetu je podedoval nekaj denarja, tako, da si je lahko kupil svoj motor in začelo se je. Že čez tri leta se je z veliko volje, talenta in zagnanosti prebil v sam vrh jugoslovanske elite, ter leta 1966 osvojil največ kar se pri nas osvohiti da, državno prvenstvo v kategoriji 250 kub. cm.

Kot državni prvak in član AMD Orehova vas, ter sedaj AMD Ptuj je prekriziral vsa naša in dobršni del evropskih aren. Ko mi pove, da stane motor za motokros skoraj 40.000 dinarjev, vzdrži pa samo eno sezono, ali 25 dirk, mi je takoj postalo jasno zakaj se tako malo ljudi ukvarja s tem atraktivnim športom. Še boljše predstavo sem dobil, ko doda, da pa velja oprema še nadaljnjih 6 — 8 tisočakov.

Ko gledalci uživamo v borbi z blatom, se tekmovalci potijo pod čelado in obenem računajo, kaj vse bodo morali zamenjati po dirki. »Lahko je tekmovalcem, ki vozijo za tuje firme, tem mehaniki porinejo pred dirko urejen motor in mu ga po dirki zopet pripravijo za naslednje tekmovalce, jaz in moji tovariši pa sežemo globoko v žep, da si uredimo motor za naslednjo dirko.

Včasih pa je to nemogoče in že vnaprej veš, da ti lahko vsak čas odpove motor. To so za nas tekmovalce težki trenutki, kajti gledalec ob proggi zahteva samo dobro uvrstitev ali celo zmago. Za njega ni važno, če se skriva pod čelado profesionalni dirkač ali strojni referent, kot sem jaz.

Pa vendar, če enkrat zavohaš bencin, ne moreš kar tako odnehati.«

To mi je dejal tako mimogrede, čeprav nisem navajen, da bi se pritoževal, sam si je to izbral, pred leti se je za motokros odločil še starejši sin Silvin, v letošnji sezoni pa prične tekrovati še mlajši sin Darjan. Tudi brat Milko že vrsto let jaha železnega konjička, tako, da lahko govorim kar o celi družini motokrosistov.

O družino zato, ker vem, da ima tudi žena ogromno zasluga za njihove uspehe. Ogromno sobot in nedelj so zdoma, če pa ostane ona doma, pa je v mislih redno pri njih. Skrbi jo, ali se bodo vsi trije vrnili živi in celi, saj motokros ni kar tako. Stanko je imel že polomljeni obe roki, nogi, ključnico in ne vem kaj še.

Starejši sin je točno 10 let po letu 1966, ko je Stanko osvojil naslov državnega prvaka, še on kronal svoj uspeh z državnim prvakom v mladinski ligi.

V lanskim sezoni je Stanko nehal aktivno tekrovati. To pa nikakor ne pomeni, da se je poslovil od motokrosa. Svoje bogate izkušnje bo prenašal na mlajše rodove, predvsem pa bo skušal popeljati svoja dva sinova v sam vrh motokrosistov, med dobre športnike. Sam mi je dejal, da je šport najboljšo zdravilo za prenašanje porazov v življenju.

Vsak človek se mora z nečim ukvarjati poleg svoje službe zatrjuje Stanko, on si je izbral motokros in ni mu žal.

ŠTROMAJER FRANJO.

Stanko Vesenjaka na svojem železnem konjičku med dirko

DROBNE NOVICE IZ GE MARIBOR

20. 1. 1978 SE JE VRŠIL OBČNI ZBOR OOS GRADIS TOZD GE Maribor — uprava in gradbišča. Poleg običajnih točk dnevnega reda je bilo zanimivo predvsem poročilo predsednika IO OOS tov. Horvata, ki je orisal celotno delo osnovne organizacije sindikata. Novi odbor si je zadal obširen program dela za prihodnjim mandatno dobo ter izvolil nov izvršni odbor, za predsednika pa so izvolili tov. Radej Evo. Na koncu so najzaslužnejšim članom OOS podelili lepe knjižne nagrade.

NA LETOŠNJIH XVII. ZIMSKIH ŠPORTNIH IGRAH GRADISA od 9. do 10. februarja na Pohorju, je sodelovalo kar 17 TOZD skupaj 285 sodelujočimi tekmovalci — manjkala je edino TOZD GE Koper. Pokrovitelj tekmovanja je bil direktor TOZD GE Maribor Franc Gačnik, dipl. ing.

Po besedah sekretarja OOZK tov. Veita je KAR 75% ČLANOV zveze komunistov GE Maribor letos vključenih v kandidatno listo, organov upravljanja ter samoupravne organe, to pa je znatno več kot prejšnja leta.

ŠAH — v soboto dne 11. 2. 1978 je bil v Mariboru brzopotezni šahovski turnir Gradisa. Sodelovalo je 22 šahistov iz 7 TOZD. Med posamezniki je osvojil največ točk Ivič GE Ljubljana okolica. Drugo mesto je pa pripadalo Dular Milanu iz TOZD GE Maribor. Tretji je bil Sinanovič iz GE Jesenice.

V ORMOŽU ŽE PRVI GRADISOVI DELAVCI. Pripravljala dela so v polnem zamahu, postavljeno je naselje, sestavljen štab strokovnjakov z dipl. ing. Bajcem na čelu. Vse to je garant, da bo nova tovarna za predelavo sladkorne pese z naše strani jeseni 1979. leta pripravljena za obratovanje.

ZA DELEGATA NA 8. KONGRESU ZKS je bil evidentiran tudi član naše TOZD GE Maribor tov. Zorec Alojz, član ZK je od 1960. leta. Aktivno deluje v samoupravnih

OTON ROŠKAR — 50 LETNIK

V februarju je praznoval srečanje z Abrahamom Roškar Oton, gradbeni tehnik — vodja obratov gradbene enote Maribor. Njegova življenjska pot se je pričela pred 50 leti na Studencih v Mariboru. Kot mnogim takrat, druga svetovna vojna tudi njemu ni prizanesla. Svoja najlepša mlada leta je preživel v izgnanstvu v Srbiji.

V kolektiv je prišel kot mlad gradbeni tehnik 27. 11. 1949 in od takrat dalje mu je ostal zvest vse do danes. V 29 letih službovanja pri Gradisu je delal na mnogih zelo zahtevnih objektih in si zaradi svoje vestnosti in dobrega vodenja gradbišča, pridobil velik ugled med sodelavci. Še posebej je aktiven v družbenopolitičnih in samoupravnih organih in osnovni organizaciji sindikata.

Teško bi našli vse odgovorne funkcije, ki jih je ali pa še, opravlja tako v samoupravnih organih TOZD GE Maribor kot v OZD GIP Gradis.

Za svoje vestno delo je prejel že vrsto priznanj in odlikovanj, tako medaljo dela in red dela s srebrnim vencem, v Gradisu pa eden prvih dobitnikov srebrnega znaka sindikata.

Jubilejnim čestitkam se pridružuje njegovi sodelavci.

Š. F.

organih in družbenopolitičnih organizacijah OZD, svetu KS, republikanskem odboru sindikata gradbenih delavcev in drugod.

ŠTROMAJER F.

OPOZORILO DOPIŠNIKOM

Obveščamo vse naše dopisnike, da so roki za pošiljanje člankov za Gradisov vestnik naslednji:

za aprilsko številko do 25. marca 1978

za majsko številko do 22. aprila 1978

za junijsko številko do 20. maja 1978

za julijsko številko do 24. junija 1978

za avgustovsko številko do 22. julija 1978

za septembrsko številko do 19. avgusta 1978

za oktobrsko številko do 23. septembra 1978

za novembrsko številko do 28. oktobra 1978

za decembrsko številko do 25. novembra 1978

Želimo, da nam pošiljate čim več prispevkov. Hvala za sodelovanje!
Uredništvo

TOVARNA SLADKORJA ORMOŽ

Nadaljevanje s 3. strani

V mesecu februarju tega leta smo podpisali glavno pogodbo s SLOVIN-om o izgradnji Tovarne sladkorja.

GRADIS-u je bilo s tem zaupano in oddano projektiranje in izgradnja vseh objektov v sklopu tovarne.

Celotna investicija je vredna okrog 2 milijardi (200 starih milijard din). Velik del v tej vsoti predstavlja oprema in jeklene konstrukcije. Naš delež bo znašal približno 600 milijonov dinarjev.

S tem je bilo zaključeno več mesečno naporno delo in dano priznanje uspešnemu sodelovanju med skupnimi službami TOZD GE Maribor in TOZD PB Ljubljana pri izdelavi ponudbe in pri pridobivanju tako velikega dela. Ponovno smo spoznali, da so močne skupne službe s sposobnimi kadri neobhodno potrebne v takšnih akcijah.

Zavedamo se tudi, da samo dobro in vestno delo vseh naših TOZD tvori podobo in ugled našega podjetja. Prav ta ugled in renome (ko smo s skupnimi močmi in v težkih pogojih v roku dovršili prenekateri zahtevni objekt) sta investitorju vodilo, ko se je odločil za GRADIS.

Prav to zaupanje pa moramo po-

trditi in ponovno dokazati. Zato so glavne naloge in težave šele pred nami.

Računali smo, da bomo s pripravljalnimi deli lahko začeli že lansko jesen. Toda splet večih dejavnikov, na večino katerih pa nismo mogli vplivati, je povzročil, da bomo z deli lahko pričeli šele sredi zime.

Svoje soizvajalce in podizvajalce bomo morali skrbno izbrati. Velika in v tem trenutku največja odgovornost pa je pri projektantih.

Prepričani smo, da bo TOZD PB Ljubljana, ob sodelovanju s TOZD PB Maribor in drugimi biroji v roku in kvalitetno izdelali tehnično dokumentacijo tako, da bomo celotno delo uspešno zaključili.

Pri tako velikih delih vedno spoznamo in se tudi naučimo kaj novega. Spoznamo pa tudi naše prednosti in slabosti. Slednjim bi morali zato posvetiti posebno pozornost, še zlasti, če niso novejšega datuma.

Pregled nosilcev poslov pri izgradnji tovarne, je prikazan v prilogi.

O Tovarni sladkorja Ormož in napredovanju del, vas bomo še obveščali.

PETER BAJEC, dipl. ing. gr

Objekt
TOVARNA SLADKORJA
ORMOŽ

Investitor:
SLOVIN LJUBLJANA

Investitorski inženiring in nadzor:
IBE — SMELT LJUBLJANA

Projektant tehnologije in dobavitelj uvožene opreme:
BMA BRAUNSCHWEIG — ZRN

Projektant in izvajalec gradbenih del:
GIP GRADIS LJUBLJANA s soizvajalci

Projektant in dobavitelj domače opreme in izvajalec montažnih del.
ZPS — ZDRUŽENO PODJETJE STROJEGRADNJE LJUBLJANA s soizvajalci

Uvoznik:
KOVINOTEHNA CELJE

V Mariboru ustanovljamo skupno knjižnico

Komisija za kulturo pri občinskem sindikalnem svetu v Mariboru je dala pobudo za ustanovitev vzajemne knjižnice. Članice knjižnice so lahko OZD ali TOZD oziroma OOS. Pogoj za vstop je prispevek v znesku din 20.000 ali knjižni fond v tej vrednosti.

Z združitvijo sredstev bo mogoče nabaviti več kvalitetnih knjig, kar si posamezne OZD in TOZD ne bi mogle privoščiti.

Knjige bodo krožile med delavci članic vzajemne knjižnice. Vsaka podpisnica samoupravnega sporazuma mora imeti človeka, ki bo knjige izposojal in skrbel za pravočasno vrnitev.

Pri nas bomo knjige hranili in izposojali v samskih domovih na Studencih. Z delom knjižnega fonda pa bomo občasno obiskali večje sektorje, kjer imajo naši delavci začasna bivališča. Na ta način želimo, med našimi delavci zbuditi čim večje zanimanje za dobro knjigo. Porok za dobre knjige v vzajemni knjižnici je Mariborska knjižnica, saj jih bodo izbirali in nabavljali njeni strokovnjaki.

Članice vzajemne knjižnice bodo podpisale samoupravni sporazum, ki bo določal njihove pravice in dolžnosti. Namen vzajemne knjižnice je, čim bolj približati delavcu dobro knjigo. Naša TOZD bo med prvimi podpisala ta sporazum.

Upam, da bo delo vzajemne knjižnice lepo steklo in da nam bo knjiga postala najboljši prijatelj.

Organizator kult. življenja
SLAVA OBERLEIT

nje in razporejanje čistega dohodka TOZD, za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo in drugih nadomestil ter o zagotovitvi minimalnega standarda življenjskih in delovnih pogojev delovne organizacije GIP Gradis Ljubljana. Sporazum je bil sprejet na referendumih v vseh TOZD in Delovni skupnosti v času od 28. do 30. decembra 1977.

4. V zvezi z določili Zakona o temeljih kreditnega in bančnega sistema so se delavci v vseh TOZD v Gradisu s referendumom, ki je bil v času od 28. do 30. decembra 1977 in 17. januarja 1978 odločili, da se združijo v Interno banko GIP Gradis. V tej zvezi so sprejeli tudi Samoupravni sporazum o združitvi v interno banko Gradis.

5. V času od 28. do 30. decembra 1977 in 26. januarja 1978 so se delavci v vsaki TOZD s referendumom odločili o določenih spremembah in dopolnitvah Samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v GIP Gradis Ljubljana, ki so nastale predvsem zaradi spremembe v organizaciji Delovne skupnosti GIP Gradis ob organiziranju Interne banke in njene delovne skupnosti. S temi spremembami in dopolnitvami samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v GIP Gradis se je uskladilo tudi področje splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite z določilom Zakona o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti. V posameznih TOZD oz. Delovni skupnosti je glasovalo za spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma od 67,1% do 93,7% delavcev.

6. V času od 28. do 30. decembra 1977 so sprejeli delavci v TOZD v sestavi GIP Gradis Ljubljana na referendumu Samoupravnega sporazuma o cenah žagarskih proizvodov in storitev v okviru GIP Gradis Ljubljana v letu 1978—1980.

Iz navedenega je razvidno, da smo opravili veliko dela. Vendar moramo vedeti, da je vse kar delamo in ustvarjamo, še posebej na področju samoupravljanja in samoupravnih aktov, dinamičen proces, ki zahteva stalno spremljanje, spreminjanje in usklajevanje. Možnosti, ki nam jo daje naš samoupravni sistem, da si sami ustvarjamo predpise, po katerih bomo delali in ustvarjali, ne smemo zanemariti. Zato si mora vsak delavec, in še posebej vsak delegat, prizadevati, da bodo naši samoupravni akti res takšni kot si jih sami želimo. Zato moramo vsi aktivno sodelovati na zborih in razpravah, tako da bomo lahko po referendumih ugotovili, da smo vsi 100% »ZA« določen akt ali spremembo, ker smo vsi sodelovali v predhodnem postopku in se naše želje in hotenja skladajo z zapisanimi.

Seveda je do takšne popolnosti še dolga pot. Dosegli bomo to le, če se bomo pri sprejemanju novih in spreminjanje starih samoupravnih aktov vsi bolj angažirali.

S. POHLEVEN

Polaganje temeljnega kamna za tovarno sladkorja v Ormožu

SREČAL JE ABRAHAMA

Minuli mesec je slavil naš sodelavec tov. direktor Brglez Vinko življenjski jubilej — petdesetletnico. Ta pomembni jubilej je lep, če ga dočaka zdrav in lepši med domačimi in svojimi sodelavci.

Jubilant je tudi eden izmed tistih, ki ga je zajela vojna vihra v taki starosti, da se mu je marsikaj vtisnilo v spomin iz vojnih časov. Eden izmed spominov je živo prisoten in ta je pomanjkanje hrane takrat, ko bi fant najrajši jedel. No, pa je vendar zrastle v fanta — moža. Po končani vojni je še obiskoval strojno tehniško šolo. Po končani šoli se je zaposlil v domačem kraju, da pridobljeno znanje prenese v življenje.

Zivljenje nobenemu ne prizanesa in ga ne čaka. Iz vsakega izkleše mozaik in ga vgradi v svojo pot, ki je lahko gladka ali trnova. Kot vsak mladenič tako je tudi naš jubilar hotel več, več videti, več naučiti, več ustvariti. No, naključje je bilo tako, da je leta 1953 vstopil v že takrat veliko Gradisovo družino. Začel je s svojim delom na takratni direkciji, nato pa se je začelo značilno gradbeniško terensko delo. Terensko delo se je začelo na gradbišču v Ravnah, nato na avto cesti Krško, Mariboru, Podvelki pri Dravogradu, na Obratu gradbenih polizdelkov (OGP) in končno na tokrat novorojeni enoti Strojno prometni obrat (SPO), kjer je srečal tudi Abrahama. Vsa omenjena gradbišča oziroma obrate, je prepoval v svojstvu strojnega referenta.

V novo formirani Gradisovi enoti se je njegovo terensko delo končalo, prevzel je po nekaj letih vodstvo SPO. Takrat v vlogi šefa. Ko je SPO pridobil status samostojne enote leta 1970 je prevzel zelo odgovorno nalogo direktorja. Z SPO je rastele tudi on, seveda v smislu znanja. Za vodenje tako zahtevne enote ni potrebno samo strokovno, ampak tudi politično in gospodarsko znanje, jasno z dokajšnjo pomočjo svojih ožjih sodelavcev ter posredno tudi od drugih.

Da je bil vsem nalogam kos in jih obvladal, je dokaz v tem, da je že v tretjem mandatnem obdobju izvoljen za direktorja oziroma za glavnega krmarja SPO. Zato, ker sovпада njegov osebni jubilej in v tretje izvolitev za direktorja, mu želimo mnogo zdravja, predvsem pa uspešnega vodenja te naše barke.

L. Š.

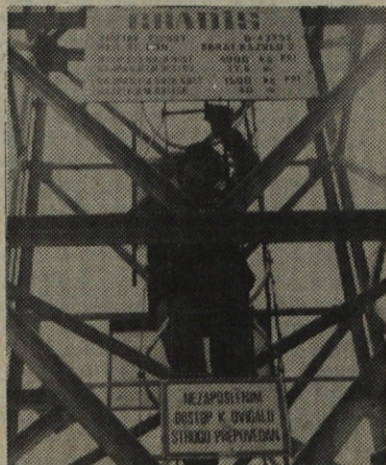
KAJ NAS ČAKA V LETOŠNJEM LETU

Močno smo že vkorakali v leto 1978. Novoletne želje so bile osebne in splošne. V splošnih željah pa se je le nekaj mislilo na skupnost, kaj nam bo prineslo dobrega ali slabega novo leto. Nehote se ozremo v minulo leto ko nam je vse znano kaj je bilo napravljeno dobrega oziroma kje so bile napake. Tudi rezultati so v glavnem znani, bili so pozitivni, vendar ugotavljamo, da bi bili lahko boljše če nebi delali gotovih napak.

Pred iztekom leta 1977 smo sprejeli več samoupravnih sporazumov, na referendumih smo sprejeli več samoupravnih aktov, potrdili smo da jih uporabljamo v življenju. Novost je tudi Zakon o združenem delu, ki prinaša mnogo novitet, ki je samo v korist posameznega našega delavca. Z vsemi novitetami se moramo dobro seznaniti in jih v našem življenju in praksi tudi uporabljati. Še ena novost je lastni eksterni žiro račun, le-ta pa nas obvezuje na dobro gospodarjenje ter predstavlja legitimacijo TOZD-a ali nas vsakega posameznika. Naš žiro račun je »šparovček« v katerega dajemo denar in iz njega tudi jemljemo vendar tako, da ga nikoli do dna ne izpraznimo.

Pred nami so torej obveznosti v tem da bomo dobro gospodarili, izkoristiti moramo vse rezerve, ki so še prisotne.

Kje so naše rezerve? Ena izmed teh je odnos do dela. Vse premalo se zavedamo, da smo sami gospodarji, da moramo sami skrbeti za naš dohodek, da bo v naši blagajni vedno denar. Efekt ali storilnost ni pohvalna, več dobre volje in poslušna da se vsaj za kakšen odstotek popoljša. Ni namen ali zahteva da se nekdo popolnoma izčrpa, namen je ta da vsi z zmernimi močmi dvignemo storilnost in to res vsi. Naj si nihče ne ustvarja utvar da bo ob koncu meseca dobil plačo brez da bi delal. Takih zakon o združenem delu ne nagrajuje saj pravi da je le po opravljenem delu. V veljavi pa je tudi zelo stari pregovor, ki pravi »kdor ne dela naj ne je,« kar potrjuje tudi naš

Žerjavar Mihlin na gradbišču v Tolminu

zakon o združenem delu.

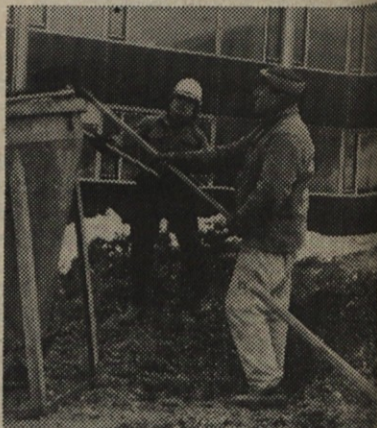
Ena izmed neizkoriščenih rezerv so tudi dragi in moderni stroji. Ti so sposobni napraviti mnogo več samo potrebno jih je voditi in negovati. Za dobro vodenje stroja je potrebno znanje, dobro poznavanje, vzdrževanje in jasno pravilen odnos do njih. Odnos ni samo pomemben napram stroju ampak tudi do sodelavcev in naših naročnikov uslug. Torej resno se bomo morali zavzeti na vseh področjih da bomo dobro gospodarili s tem pa prislužili čim več denarja ne samo za naše plače ampak tudi za nakup novih strojev in splošni standard.

Vse premalo cenimo čas v katerem živimo, to je čas miru. Kaj je lepšega živeti ter delati v miru. Vemo, da so marsikdaj še manjši spodrsaljaji ter te lahko tudi z dobro voljo ublažimo. Zato naše delovne naloge opravljamo tako, da se bo storilnost dvigala, da zagotovimo sebi in svojim sodelavcem varno življenje in delo. Vse to bomo lahko dosegli le, če bomo izvajali dela po zadanem akcijskem programu.

L. Š.

Vedno na terenu pa vseeno dobre volje — šofer Mesojedec

Poleg sodobne mehanizacije tudi lopata pride še vedno v poštev

Vožnja pozimi zahteva posebno pozornost

Zima je tak letni čas, ko človek že kot pešec zaradi posebnih zimskih razmer izgubi tla pod nogami. Zato ni nič čudnega, da beležimo v zimskem času nekaj tipičnih zimskih prometnih nezgod, kar pač vozniki pri vožnji svojega železnega konjička ne upoštevajo specifičnih pogojev vožnje. Nič kaj prijetno ni po nepotrebnem pristati v kupu snega ob robu ceste ali še ob kakšni trši oviri.

Ni treba posebej poudarjati, da sneg, snežna plundra ali celo poledica na cesti, zahtevajo od voznika skrajno previdnost in strpnost pri vožnji.

Kot se za hudo zimo posebej dobro oblečemo in predvsem obujemo, je v tem smislu potrebno tudi vozilo primerno opremiti, da bo zmoglo zahtevno vožnjo v nevarnih zimskih pogojih.

Vozniki, ki se pozimi ne bodo omejevali samo na vožnjo po mestu, kjer pristojne službe dokaj hitro odstranijo sneg in s soljo preprečijo zaledenitev ceste, bodo morali svoje vozilo primerno obuti za vožnjo po snegu ali celo poledeneli cesti. Vendar nam zimske gume, snežne verige ali celo jezevke, same po sebi ne bodo porok za varno vožnjo, če ne bomo sami pravilno vozili. Zaviranje, spreminjanje smeri vožnje ali drugi nenadni premiki z vozilom, so lahko usodni, če pri teh opravilih ne bomo dovolj previdni, celo zelo nežni, strpni in umirjeni. Zaradi slab-

ših voznih pogojev je nujno, da vozimo s prilagojeno hitrostjo, torej dosti bolj počasi kot sicer, saj bomo pri manjši hitrosti dosti lažje uravnavali in kontrolirali lego vozila na vozišču.

Na zasneženi ali celo poledeneli cesti je pot ustavljanja zaradi slabega trenja med gumami in voziščem znatno daljša, zato bo pametno ravnati tisti voznik, ki bo vozil res na zadostni varnostni razdalji za drugim vozilom. Zavedati se moramo, da zaviranje na zasneženi ali celo poledeneli cesti, nima takega učinka, da bi lahko z ustavljanjem oziroma zaviranjem, reševali nevarne situacije. Pri zaviranju lahko kolesa kaj hitro blokirajo in zdi se, da sploh ne zaviramo, tako slab je zavorni učinek, posebno še, če nimamo dobrih pnevmatik oziroma gum. Nevarnost pa je tudi v tem, da z zavrtimi kolesi drsimo v smer, kamor ne želimo in tudi voljan nas pri taki vožnji ne more rešiti. Če je temu tako, potem na zaviranje ne računajmo preveč. Bolj nas bo reševal nežen zasuk volana v desno ali levo. Najvarnejša vožnja pa seveda bo, če že pred tem vozimo tako, da ne ustvarjamo nevarnih situacij, ki narekujejo ukrepanje, ker vemo, da ukrepi niso učinkoviti.

V skladu s prometnimi predpisi moramo vselej voziti tako, da bomo vozilo vedno in povsod obvladali, torej tudi v specifičnih zimskih pogojih.

NAŠ GRADIS V FRANKFURTU

Že velikokrat smo vas nameravali seznaniti z delom in življenjem naših delavcev v Nemčiji, v Frankfurtu, vendar dopisnikov od tam nismo imeli, za nas pa je bilo menda do nedavnega vedno škoda težko prisluzenih deviz. Šele sedaj se oddolžujemo tako našim v domovini kot Gradisovcem v Frankfurtu z nekaj novicami, katere vam bodo skušale vsaj malo prikazati kaj sploh imamo v Frankfurtu.

Ko smo odšli iz Ljubljane, kaj dosti več, kot da je v Frankfurtu 146 ljudi, nismo vedeli. No, s tem »znanjem« smo tam tudi pristali in začeli čisto »na frišno« nabirati nadaljnje vtise.

Že za prvi večer je bil napovedan zbor delavcev in ko smo ob 8. uri zvečer prišli v prostor, kjer se naj bi sestanek odvijal, so bili delavci že vsi zbrani. Vedeli so, da bo nekdo prišel iz njihove »centrale«, da bi malo razložil to samoupravno dogajanje v matičnem podjetju in ko smo jih zagledali tako zbrane, smo pravzaprav gledali tako zbrane, smo pravzaprav spoznali, da so resnično željni vsakršnih novic o svojem Gradisu. Gradisov vestnik, ki ga dobivajo v

Frankfurtu, jim ne zadostuje, radi bi izvedeli kaj več o samem Gradisu, in o svojih enotah, od koder so prišli.

Ko se je sestanek že nagibal h koncu, smo se v pogovoru malo ustavili pri njihovih življenjskih pogojih. Zatrjevali so nam, da jim pravzaprav nič ne manjka, da imajo hrano in stanovanje odlično, boli jih le ta odmaknjenost od vsega dogajanja doma in včasih se čutijo prav zapostavljene — kot da v tujini niso Gradisovi. Verjeli smo jim, saj tudi mi v domovini premalo vemo, s kakšnimi problemi se morajo tam »zgoraj« na nemškem ubadati, kako so si uredili samoupravljanje, kakšen je sindikat itd. Tudi če včasih ne gre vse tako, kot bi moralo pri njih, je pravzaprav kar težko zahtevati od njih še to in ono, saj imamo poleg tega v mislih, da pravzaprav živijo dvojno življenje:

— eno v okviru nemških razmer in zakonov

— eno v okviru naših samoupravnih razmer.

Kaj pomeni še tako samoupravno urejeno TOZD naznotraj, če je

pravzaprav delavec večji del dneva (do 17. ure) na gradbišču, kjer se mora pač ukloniti nemškemu načinu dela in vodenja. (Ob vsem tem pa moramo pripomniti, da med našimi in nemškimi delovodji ni večjih nespornostov, in da dobro sodelujejo, vendar tempo dela je presneto drugačen kot pri nas doma. Tu ni časa za klepet, ogledovanje prišlekov, mimoidočih itd. Samo delo, delo. Tako so pač tam navajeni. Pravijo, da se naši delavci na tak delovni režim hitro privadijo in da slavijo med tujci kot izredno pridni in sposobni gradbinci).

Gradijo najzahtevnejše objekte

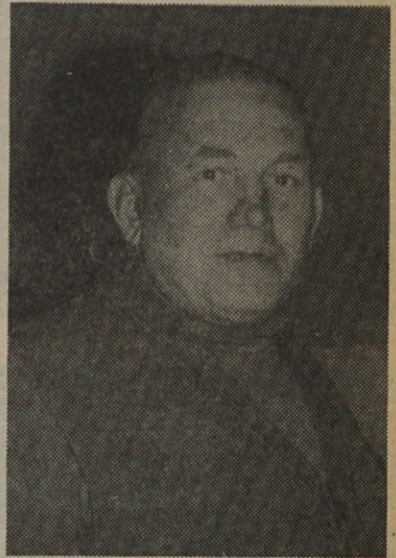
Pa se za trenutek ustavimo pri tem, kaj naši nemški Gradisovci delajo:

Najprej moramo omeniti eno največjih gradenj — Senkenberg hotel s poslovnim delom, postavljen nasproti frankfurtskega razstavišča. Stavbo je kupila neka kanadska potovalna družba in velja za najvišjo stavbo v srednji Evropi. Visoka je 165 m, ima več kot 50 nadstropij, gradili pa so jo v letih od 1972—1976. Ko smo si tega velika ogledovali, smo obenem tudi ugotovili, da je poleg tega, da je najvišji, najbrž tudi najelegantnejši objekt v celem mestu.

Gradili so tudi Deutsche banke, skupaj s francosko tovarno Cognier so postavili arhitektonsko izredno zanimivo šolo v Frankfurtu, delali pa so tudi šolo v Wiesbadnu, naselje vrstnih hiš v Wiesbadnu, na Gorfied Keller Strasse delajo za Filipa Holzmann 24 vrstnih hiš itd. V novem delu Frankfurta so zgradili stanovanjsko naselje devetih stolpnic, naselje s trgovskim centrom Nord WEST Stadt, šolo za medicinske sestre Heiliggeist, univerzitetno mesto v Darmstadtu, industrijske hale v Meinheimu itd. V svoji dolgoletni prisotnosti tam so se lotili tudi prometnih objektov in zgradili zanimivo križišče avtocest v različnih nivojih, nadvoz čez železniško progo v Griesheimu itd.

Obiskali smo tudi gradbišče Ludwig Landmann Strasse — poslovno nakupovalni center, kjer bo prostora tudi za stanovanja. Gradnja je deljena v tri zaključne celote (stanovanjski del, poslovni del in trgovski center). Tu dela 38 naših delavcev.

Zanimivo je, da je ob postavljanju talne plošče kanalizacija že popolnoma pripravljena in se skupaj s ploščo zabetonira. Ob tem naj ome-

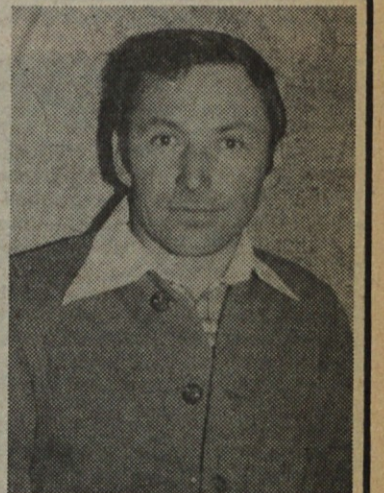
Vinko Šandl

nimo, da naši gradbinci izredno hvallijo beton, ki ga v gradnji uporabljajo in pravijo, da lahko z njim delajo še tako zahtevne gradnje in najbolj vizualne delikate zadeve — n.pr. fasade iz vidnega betona re-

MARSIKAJ SEM ŽE DELAL

V Frankfurtu smo srečali Janeza Čoha, ki tam dela že 7 let. »V teh sedmih letih smo tod okoli že marsikaj zgradili. Delali smo mostove, hiše, stanovanjska naselja in še veliko drugih objektov. Sedaj delam na stolpnici Hensestamph. Sem mizar, vendar delam, kar pač treba; za kakršnokoli delo poprimem.

Drugače pa se tukaj počutim še kar v redu, vendar mislim, da je počutje odvisno od nas samih: kakor sam poskrbiš, tako boš imel. Nastanitev je dobra, hrana je tudi dobra in poceni. Kadar imam kaj časa, igram karte, berem ali pa čistim avto. Nekako že preživimo, da nam ni preveč dolgčas po domačih.«

Janez Čoh

To je le delček velikega Frankfurta, novega doma tamkajšnjih Gradisovcev

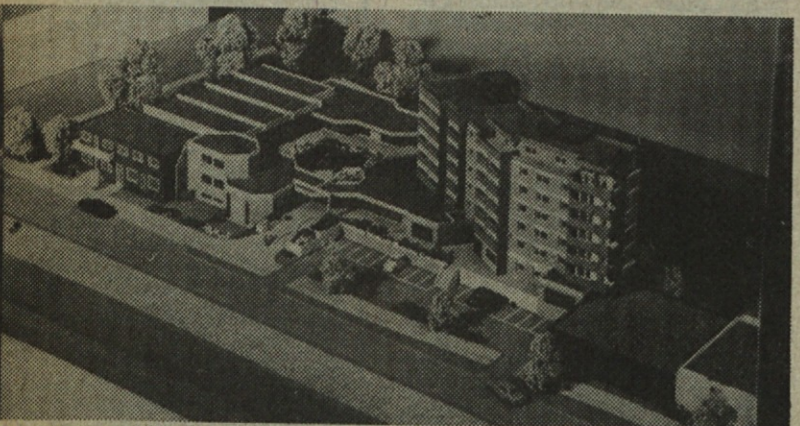
»Vse nas zanima, kar je iz Gradisa«, so zatrjevali frankfurtski Gradisovci in prisluhnili razlagi Rajka Zupančiča

Tudi v Frankfurtu so sprejemali nove samoupravne akte

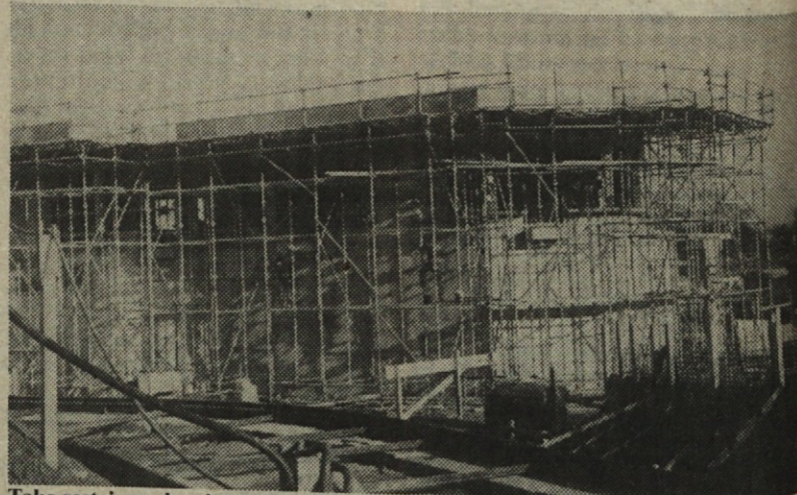
»Večkrat prinesite kakšne novice o naših iz domačega Gradisa!«

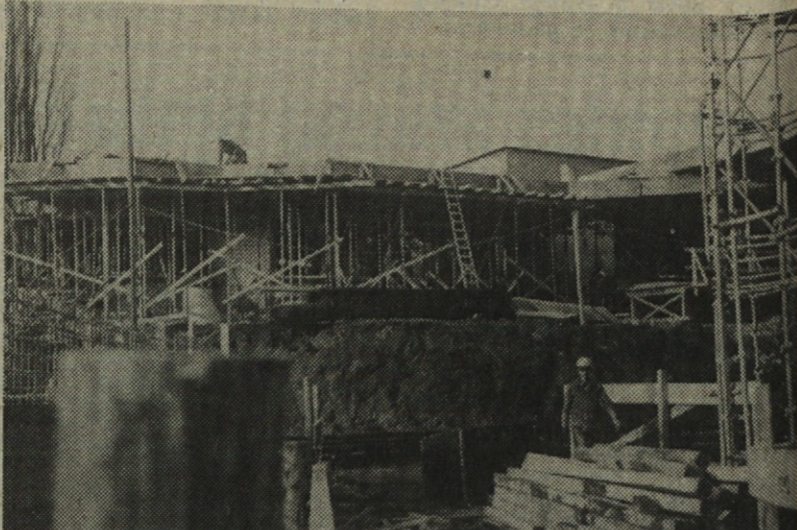
Tak bo nov poslovno nakupovalni center v Ludwig Landmannu Strasse, kjer sedaj dela 36 Gradisovcev. Pohvalili so se, da jim gre delo dobro od rok in da nimajo zastojev

S fotoaparatom med našimi delavci v Frankfurtu

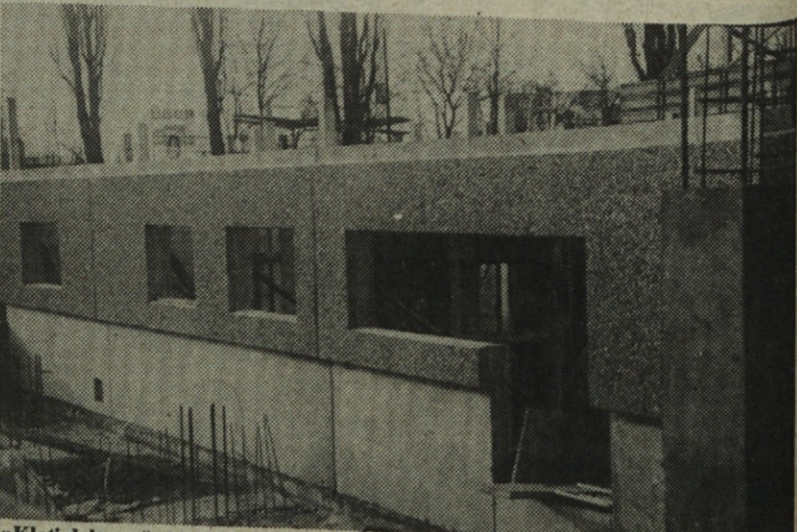
Vse fotografije: Nada Muminović

Tako rastejo poslovni prostori izpod rok gradisovcev. Pohvalili so se, da jim gre delo dobro od rok in da nimajo zastojev

Delovni dan je od 7 do 17. ure, vmes pa je polurna malica in polurno kosilo, vse na gradbišču

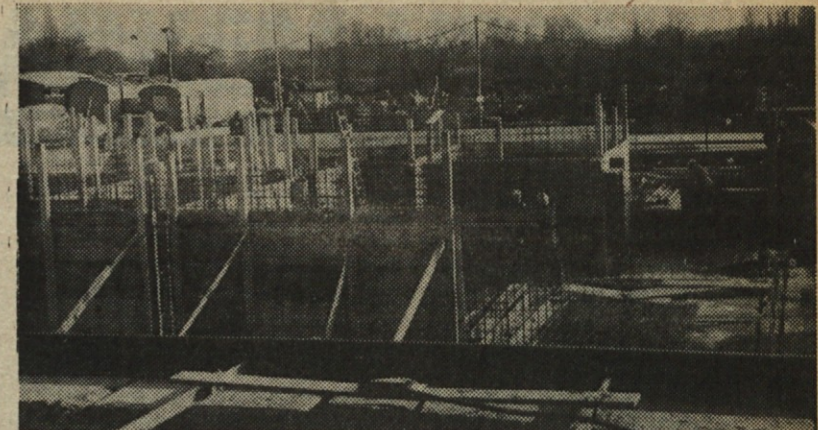
»Kletki delamo še klasično, vse naslednje etaže pa montažno,« je o delu svoje TOZD pripovedoval direktor Jože Gašperšič

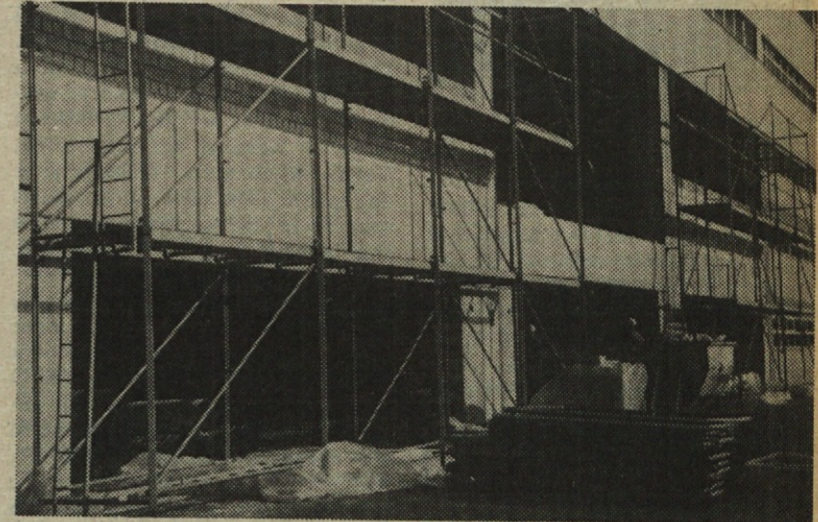
Skrinjica za referendumске glasovnice je bila v treh urah polna, čeprav so nekatera gradbišča oddaljena tudi 20 km od samskega doma

Na gradbišču ni bilo časa za kratek klepet, tu je čas le za delo

V ozadju gradbišča lahko vidite garderobne kontejnerje, kjer je delavcem na voljo tudi topla voda

Še zadnja dela in nova hala na frankfurtskem razstavišču bo pripravljena za uporabo

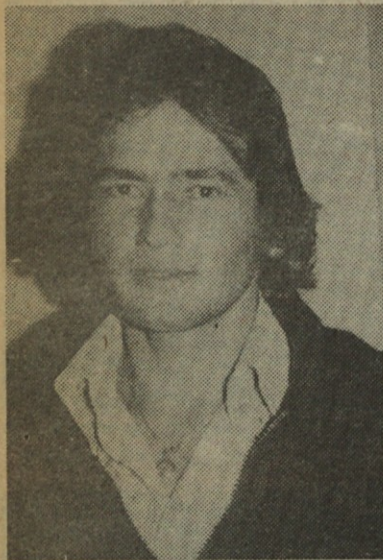

V enem od teh samskih domov stanujejo delavci v Frankfurtu. K vsakim trem sobam sodi še kopanica WC in majhna kuhinja z brezplačno uporabo plina»

To je visoki »lepotec« Senckenberg, ki ga je gradil Gradis v Frankfurtu

Safet Mujić, predsednik sindikata v Frankfurtu: »Mnogo nalog je pred nami, vendar upamo, da bomo s skupnimi močmi vse rešili«

snično lepo »ratajo«. Na samem gradbišču imajo delavci garderobe, kjer jim je na voljo vedno topla voda in urejene sanitarije. Na gradbišču imajo tudi malico in kosilo (za vsak obrok je na voljo 30 minut prostega

V KROGU DRUŽINE JE NAJLEPŠE

Med redkimi, ki imajo tudi družino v Frankfurtu, je Sadik Kopčalič: »Tukaj sem že pet let in nimam se kaj pritoževati. Stanujem privatno, ne v samskem domu, ker imam tukaj tudi družino. Tako smo vsaj mi skupaj, da zaradi dela v tujini ne trpi naše družinsko življenje. Tako se da veliko lažje prenašati vsakdanje probleme. Če bi imel možnost, da bi sem pripeljal še oba otroka, bi bilo še lepše, vendar mislim, da je boljše, da živijo v domovini. Tukaj delamo kar precej, več kot doma, pa smo se kar privadili in nimamo s tem kakšnih posebnih težav.

Kadar pridem iz službe, še malo pogledam televizijo, prečitam časopise in tako dnevi hitreje minejo.«

Sadik Kopčalič

časa, hrano morajo sami plačati, čas malice in kosila pa tudi ni plačan). Mimogrede smo povprašali, kako je z dobavo materiala na gradbišče in povedali so nam nekaj, kar bi si želeli tudi doma: beton ali katerokoli drugi material pride na gradbišče tisti čas, za katerega so material naročili — brez zamud. Tako se delo lahko resnično planira, s tem pa so na gradbišču prisiljeni da sami ne delajo zastojev.

Na gradbišču smo se o njihovem delu pogovorili z **Vinkom Šadlom**. Takole je povedal:

»Na »pravega« ste naleteli, saj sem že kar inventar v nemškem Gradisu — tukaj sem že 13 let. Prej sem delal na Jesenicah, pa v Celju in Ljutomeru (praznujem 28 let pri Gradisu). Sedaj pa sem tu v Nemčiji. Doma imam otroke, ki hodijo v šolo in porabijo za to dosti denarja, gradimo tudi hišo in tako to delo in denar iz Nemčije kar prav pride. Vendar kljub temu — doma je le najlepše in na začetku, ko sem prišel sem, mi je bilo res težko. Nisem še znal jezika, imel sem domotožje, sedaj sem se že privadil.

O samem delu tukaj pa mislim, da je povezano z več discipline, vendar pa sem videl, da je na tem področju tudi doma že marsikaj drugače. O naših delavcih tukaj v Nemčiji mislim le najbolje, vsi so dobri garači in kar naredijo, ima svojo kvaliteto. Tudi vztrajni so, če se spomnim na prva leta, ko so precej odhajali domov.«

Omeniti moramo, da smo sedaj govorili o skupini delavcev, ki delajo zunaj na gradbiščih; imajo pa še skupino, ki pripravlja ali izdeluje montažne betonske elemente za stanovanjske in industrijske objekte, za mostove in za prehode za pešce. Kadar namreč gradijo, ponavadi delajo prve dve kletni etaži klasično, nadgrajujejo pa montažno.

Kaj pa sindikat?

Tako kot v drugih naših TOZD so tudi v Frankfurtu organizirali osnovno organizacijo sindikata. Danes je njen predsednik **Safet Mujić**, pa naj o njihovem delu priporoča kar sam:

»V začetku, ko smo organizirali sindikat, smo najprej želeli urediti vse okoli terenskega dodatka, nato pa smo se lotili tudi še drugih nalog. Dela bomo imeli dovolj, če ga bomo le hoteli videti. Nekaj moramo storiti tudi za našo rekreacijo, čeprav zanj čez teden najbrž ne bo veliko časa. Naši delavci namreč že ob štirih ali pol petih zjutraj vstajajo in odhajajo na oddaljene gradbišča, vračajo pa se po 17. uri. Potem je treba že večerjati in malo pogledat televizijo, pa je konec dneva in hitro moramo spat, če hočemo vstati drugo jutro spočiti in pripravljeni za delo. Tako bomo našo rekreacijo

omejili najbrž le na soboto in nedeljo. Uredili bomo igranje namiznega tenisa, pa seveda šah, dogovorili pa se bomo tudi s kakšnim klubom, da bi lahko gojili nogomet.

Nekaj bo treba storiti tudi na področju kulture, saj smo sedaj bolj »revni« pri teh zadevah. Poleg teh otipljivih zadev pa bo treba sproti reševati še marsikaj drugega, kar bo čas prinesel. Sprejeli smo kup samoupravnih aktov in naša prva naloga je, da jih spoštujemo in uresničujemo.«

ZK aktivna tudi v Frankfurtu

Pred kratkim se je v Frankfurtu zopet osnovala naša osnovna organizacija ZK, ki jo vodi **Franc Šemen**. Njihov načrt dela za naprej je tak:

»Danes šteje naša OOKZ 8 članov, še pred kratkim pa smo imeli samo 4. Tukaj v Nemčiji sem že 10 let, sekretar pa sem od decembra dalje. V teh letih nazaj nismo bili nič kaj aktivni; končno še doma niso vedno tako delovni, kot bi morali biti tukaj, pa je poleg vsega ostalega še drugačna »klima«. Za naprej se bomo trudili, da bomo našo aktivnost malo izboljšali in tudi kaj naredili. Ena prvih naših akcij je, da bomo organizirali predavanje o Kardeljevi novi knjigi. Radi bi pa v svoje delo pritegnili tudi čimveč mladih. Iz vrst mladine bomo lahko nato dobivali nove člane za našo organizacijo.«

Povezani z društvom »Sava«

Nekateri naši delavci so vključeni v slovensko društvo v Frankfurtu, imenovana »Sava«. Že dve leti je predsednik upravnega odbora tega društva naš direktor TOZD Frankfurt **Jože Gašperšič**. Kaj za naše ljudi pomeni to društvo, nam je tov. Gašperšič povedal tole:

»Že tretje leto sem član upravnega odbora tega društva in tako njegovo delo dobro poznam. Člani društva so v glavnem Slovenci, vendar pa imamo tudi člane drugih narodnosti. V društvu deluje kegljaška sekcija, šahovska sekcija in pevski zbor. Seveda pa se naša dejavnost ne omejuje samo na to. Med nami in ostalimi društvi imamo razna športna srečanja in tekmovanja. Pred dvema leti smo na primer tekmovali s kegljači Gradisa. Društvo ima približno 150 članov in vsako leto pripravimo najprej pustno zabavo, pa proslavo ob dnevu kulture, nato proslavo Dneva žena, za prvomajske praznike pripravimo piknike itd. Skupaj z drugimi našimi društvi

pripravimo vsako leto centralno proslavo ob dnevu mladosti, počastimo tudi dan vstaje, v prvih jesenskih mesecih tudi kakšen izlet. V jeseni imamo tudi »vinsko trgatve«, končamo pa ponavadi s centralno proslavo za Dan republike. Naše društvo dela pod nadzorstvom jugoslovanskega generalnega konzulata v Frankfurtu.

Vse naše prireditve so poznane po tem, da so dobro organizirane in pripravljene, k čemer pa ogromno prispevajo prav delavci naše TOZD.

Svoje klubske prostore imamo v centru Frankfurta, kjer je članom na voljo slovenska knjižnica z našimi časopisi. Tam imamo tudi barvni televizor in prav sedaj bomo dobili videorekorder za dvehurni program.

Organizirali smo tudi poučevanje v našem jeziku in naša tovarišica učiteljica pripravlja za proslavo šolsko mladino. Kot najboljšo organizirano kulturno prosvetno društvo dobivamo tudi nekaj materialne podpore. V največji meri se financiramo s prispevki jugoslovanskih podjetij in predstavništev, nekaj dohodkov pa imamo tudi od prireditev in članarine.

O naši dejavnosti seznanjamo ljudi preko biltena »Glas Sava«. Letos imamo polne roke dela, saj pripravljamo srečanje Slovencev iz cele Evrope. To srečanje bo 10. junija v Frankfurtu Jahrbunderthale, ki sprejme več kot 2000 obiskovalcev. V dopoldanskem delu bodo športna srečanja, popoldne pa bo kulturni program. V tem delu bodo naša društva iz zahodne Evrope pokazala, kaj znajo. Seveda bo vsem sledila zabava.

Radi bi, da bi se tega srečanja udeležilo čimveč naših ljudi iz domovine. Pokrovitelj srečanja je hessenska vlada, v Jugoslaviji pa konferenca SZDL, CK ZKS in izseljeniška matica.«

Tako torej živijo in delajo naši Gradisovci v Frankfurtu. Upamo, da smo vam uspeli vsaj malo približati življenje teh ljudi, za naprej pa bomo seveda z njihovo pomočjo, skušali redno spremljati, kaj je novega pri njih.

Franc Šemen

GRADIS V SLADKEM VRHU

Odkar pomnim, ni bilo v Gradisovem vestniku ničesar obširnejšega napisanega o Sladkem vrhu, zanesljivo pa ni bilo napisanega ničesar od leta 1974 dalje. In vendar je v tem delu Slovenskih goric, na skrajnem severu Slovenije, ob Muri, ki je naravna meja med Jugoslavijo in Avstrijo, Gradis še kako prisoten.

To je močan sektor, ki ga trdno držimo v svojih rokah in kot vse kaže, ga bomo tudi v bodoče.

Gradisovemu delavcu življenje tukaj ni posebno naklonjeno. Živi tik ob meji, kjer umazano vodo Mure spremlja pozimi mrzel veter, poleti pa se vroč veter iz Avstrijske ravnine zaletava v bližnje griče Slovenskih goric in ga ne puste naprej. Mura pa je vedno hladna in onesnažena in vedno znova se moraš spopadati z njo, kadar prične graditi novi objekt. Ob koncu delovnega dne gre na zaslužen počitek v naselje, kjer pa ga ne čaka nobeno udobje. Kolikokrat smo že sklenili, da ga bomo preselili na novo lokacijo in ga opremili kot se spodobi! Vedno znova pa smo odlašali, ker smo gledali skozi računico in popravljali najnujnejše. Tako ne gre več naprej!

Gradisov delavec živi tukaj tiho, skromno. O njegovi prisotnosti govori le delo.

Pa vendar — kdo ne pozna Sladkogorske, njenih slovitih izdelkov papirne konfekcije, ki jih lahko kupiš povsod v državi in srečaš marsikje v tujini? Sladkogorska tovarna papirja ima ob Muri — voda je eden od osnovnih pogojev za proizvodnjo papirja — že dolgo tradicijo, saj bo letos stara že 105 let.

Vzporedno z rastjo Sladkogorske in njenim razvojem ima tudi Gradis v Sladkem vrhu svojo tradicijo, saj je tu prisoten že tri desetletja in je zgradil vse pomembnejše objekte po vojni. Pridobil si je tak sloves, da si

je težko predstavljati Sladkogorsko brez Gradisa.

Ljudje nas imajo radi, vodilni delavci nam popolnoma zaupajo. Njihove večkrat glasno izrečene misli: »Kadar Gradis gradi, mi mirno spimo,« to zgovorno potrjuje, obenem pa zavezuje, da tega zaupanja ne izgubimo.

Če bi hotel predstaviti naše delo v Sladkem vrhu, bi se težko v trenutku odločil za najpomembnejše, najzahtevnejše ali najlepše. Vsak objekt ima svoje posebnosti po katerem smo si ga zapomnili in se ob njegovi graditvi vedno znova naučili nečesa novega. Zato je najbolje, da gremo po vrsti.

Leta 1973 je Sladkogorska slavila 100 letnico obstoja in tega leta je bilo zaključeno obdobje II faze rekonstrukcije. Zrasli so novi objekti: hala za papirni stroj 5, konfekcija II, prizidka k kotlarni, stanovanjski blok, zgornja postaja tovarne žičnice, uredili okolje.

Takoj za tem so se pričele priprave za novo obdobje rasti tovarne z delovnim nazivom »III. faza rekonstrukcije«. Ta faza traja še danes in naj bi bila letos zaključena, čeprav nekaterih objektov še nismo pričeli graditi.

V obdobju priprave projektov za gradnjo tovarne, smo gradili dva objekta infrastrukture. Zaradi velikega pomanjkanja stanovanj smo v začetku julija pričeli graditi 11 etažno stolpnico z 66 stanovanji in dvema zakloniščem. To je prva stolpnica v Slovenskih goricah. Do srede oktobra smo »zlezli« do pritličja, nato pa smo dobili tak zalet, da smo se ustavili šele 30 decembra 1974, ko smo v mrazu zabetonirali ploščo nad 10. nadstropjem. Tako smo dosegli rok s poprečkom gradnje ene etaže na teden. Investitor je navdušen, mi prav tako. Gradili

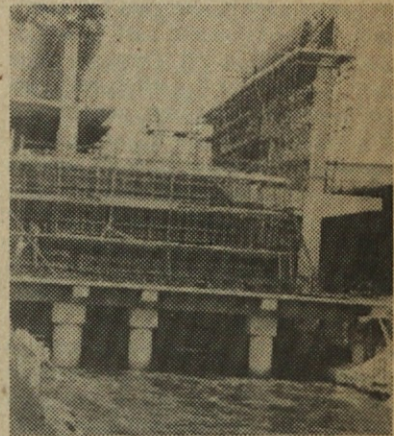
smo z NOE, opaži, ki so se takoj uporabljali šele drugič v TOZD GE Maribor. Nadaljna gradnja je potekala normalno do jeseni 1975, ko je bila popolnoma končana. V spomin mi je ostala neverjetna preciznost žerjavista Tkalca, kako je montiral težke fasadne betonske stene, ko smo ga samo radijsko vodili. Čeprav iz svoje kabine ni videl dveh strani objekta, je delo opravil brezhibno, brez najmanjše poškodbe. Hoteli smo ga nagraditi, toda zaradi togosti pravilnikov v Gradisu je ostal brez finančnega zadoščenja.

Nekako vzporedno s stolpnico smo na cca 13.000 kv. m gradili letno kopališče na otoku, ki ga tvorita industrijski kanal in sama Mura. Po mnenju mnogih, ki so ga obiskali, je to najlepše letno kopališče daleč naokoli, saj ima ugodno lokacijo. Po možnosti izbiranja med soncem in senco prekaša tudi slovite Ptujске toplice. Kopališča ima dva aluminijska plavalna bazena dimenzij 33 x 17 in 25 x 15 m, ki jih je izdelal Impol, garderobe, sanitarije, filtrsko in črpalno postajo ter ogromno negovanih zelenic s cvetjem. Bazena sta stalno napolnjena z vodo do roba in se da pozimi tudi drsati. Ko smo nekoč ugotavljali trdnost tankega ledu, smo bili priča nevsakdanjemu fizikalnemu pojavu. Led je držal dva moža skupaj, ko pa je tretji sam stopil na led, se je okopal, čeprav po številu kilogramov ne sodi v težko kategorijo. Kopalca smo rešili in še vedno vestno dela v Gradisu.

Osrednji objekt III. faze rekonstrukcije je vsekakor papirni stroj 6. Za njega je bila potrebna ustreznna hala. Izmed nekoliko variant za lokacijo objekta so se odločili, da bodo halo postavili na industrijski kanal, s tem, da objekt ne bo okrnil njegove funkcije. Tako so papirni stroj (svoji sušilni valj ima obseg 100 ton) dvignili na koto +6,70, tehnološke kadi pa na koto ±0,00. Projektanti (tov, Lesar, ing. Adamič, Debevc) so tako dobili zahtevno nalogo, ki so jo odlično izpeljali. Zaradi geoloških pogojev so se skupaj z Geološkim zavodom odločili za temeljenje objekta na pilotih. Hala za papirni stroj 6 ima tlorisne dimenzije 25,50 x 89,90 in je temeljena na 57 Benoto pilotih premera 1,00 in 1,50 m ter globine 8-11 m, skupne dolžine preko 600 m.

Da smo z delom lahko neovirano pričeli, smo morali v prvi vrsti odstraniti široki betonski most, ki je stal sredi tovarne. Geološki zavod ga je ob naši zaščiti okolice in samega mostu tako uspešno miniral, da je počilo le nekaj najbližjih okenskih stekel.

V nadaljevanju gradnje ni bilo nekih večjih problemov, ki jih ob sodelovanju s projektanti ne bi hitro in učinkovito rešili. Pomagala nam je tudi priprava dela iz Ljubljane in

priprava dela naše TOZD. Danes, ko je objekt končan, se večkrat spomnimo marsikaterega detalja iz gradnje, ki gadoslej nismo bili vajeni. Operativne probleme, ki so prepuščeni izključno vodstvu gradbišča, smo reševali na kraju samem, s tem, da smo vedno dali na prvo mesto varno delo in ekonomsko upravičenost. Tako je bilo izvedenih nekaj del po originalnih postopkih, ki so prihranili mnogo časa in sredstev, pridobili pa smo tudi na kvaliteti. Žal takrat niti pomislili nismo, da bi jih prijavili kot inovacije — koristne predloge. Tako je bilo zelo uspešno izvedeno nadvišanje pilotov, nadalje betoniranje 9 m visokih stebrov v eni fazi, izdelava in montaža betonskih žlebov, itd. Upoštevati je namreč treba, da je objekt v bistvu polomba, z vseh strani omenjen s stariimi industrijskimi objekti, ki so morali ostati nedotaknjeni in da nam prizadevni Čedo Tomič z žerjavom s 40 m dolgo ročico ni mogel pomagati v zadnji tretjini objekta.

Za fasado iz durisola se skriva sozrazmerno vitka konstrukcija pa vendar je bilo vgrajenega 5000 ku. m betona, 430 ton armature, izdelanih je bilo 16000 kv. m zahtevnih opažev, ki so včasih bili podobni kiparskim kalupom. Te je posebno skrbno in natančno izdeloval VK tesar Ferenčak Pavel s sodelavci. Kovinski obrati Maribor so ugradili 126 ton strešne in fasadne konstrukcije. V objektu je več kot 40.000 ku. m koristne prostornine, ki je dobobra izpolnjena z ogromnim papirnim strojem in spremljajočimi instalacijami.

Drugi pomemben in tudi zelo zahteven objekt v tem času je bila razdelilna transformatorska postaja 110-20KV v Selnici ob Muri. Zgrajena je bila v prvi vrsti za potrebe elektrifikacije železniške proge Maribor—Šentilj, pomembno pa je tudi za Sladkogorsko. Lokacija je bila izbrana na plazovitem terenu, kjer že najmanjši dež spremeni ilovnato površino v razkvašeno blato. Z njim smo se spopadali več kot eno leto v res težkih delovnih pogojih. Poseb-

Nadaljevanje na 17. strani

Notranjost nove hale za Sladkogorsko v Sladkem vrhu

GRADIMO TUDI V ŽALCU

Vsa ta zadnja leta smo bili navajeni, da skoraj nismo našli Gradisovega gradbišča od Domžal dalje proti Celju. Šele v predmestju Celja se je pokazal kakšen naš žerjav. Pred kratkim pa smo bili veselo presenečeni, ko smo opazili, da imamo tudi v hitro se razvijajočem Žalcu nekaj svojih gradbišč. Na prvem gradbišču, ki smo ga obiskali smo našli Draga Košenino, ki nam je o prisotnosti Gradisa v Žalcu pripovedoval takole:

»Ko smo se potegovali za gradnjo na tem območju, smo vedeli, da je potrebno nekaj nuditi in mi smo poleg same izvedbe ponudili pravzaprav celoten inženiring za objekte. No, prednost naših projektov se je kmalu pokazala in danes gradimo v stanovanjskem naselju že prvo skupino blokov. Danes so šele v začetni fazi, rok za izgradnjo pa je konec leta 1978. Zaenkrat delamo po planu.

Projekt je zagotovljen za niz 120 stanovanj. Pri gradnji uporabljamo sistem NOE opažev, objekt sam pa je rešen z OMNIA ploščami. Pri tem

je veliko manj dela z opažanjem kot običajno.

V objektu, ki ga gradimo sedaj, bo 40 stanovanj — od garsonjer do dvoipolobnih. Sam razpored in ureditev prostora je zelo privlačna in temu primerno je tudi zanimanje kupcev, ki so že izrekli našim projektantom pod vodstvom ing. Reya vsa priznanja.

Danes delamo tudi še v eni izmeni, če pa bomo z rokom gradnje bolj na tesno, bomo delali tudi v dveh izmenah. Naši delavci se hranijo in stanujejo na gradbišču.

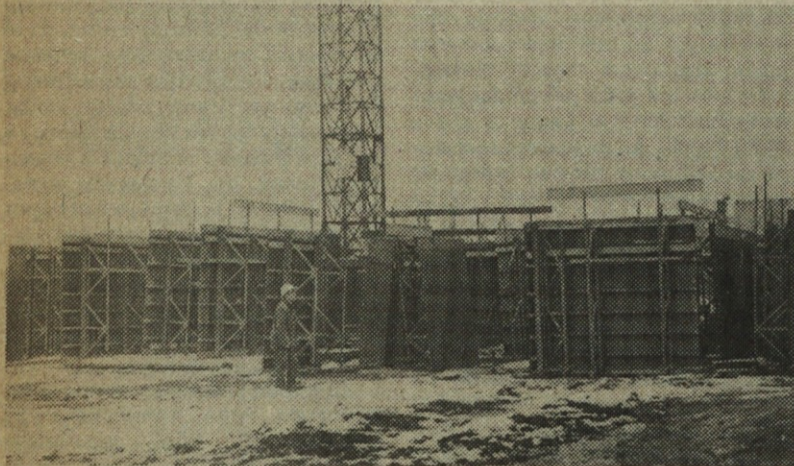
Že pred prevzemom gradnje stanovanjskih blokov smo bili pravzaprav prisotni v Žalcu. Delali smo temelje za žitne silose, kjer smo porabili 20.000 ton betona. Pri tem je bilo za 15.000 kub. m izkopov in 8.500 kub. m betona različnih mark in 180 ton armature. To delo smo izvedli v 2 mesecih. Gradnja sama ni bila zahtevna, vendar smo imeli pri tem velike probleme s podtalno vodo. No, nazadnje smo ugotovili, da smo pravzaprav zastoj hiteli, ker dobavitelj silosov še ni pripeljal silo-

sov. Če bi jih mi postavljali — betonske, bi najbrž že bili pripravljeni za uporabo.

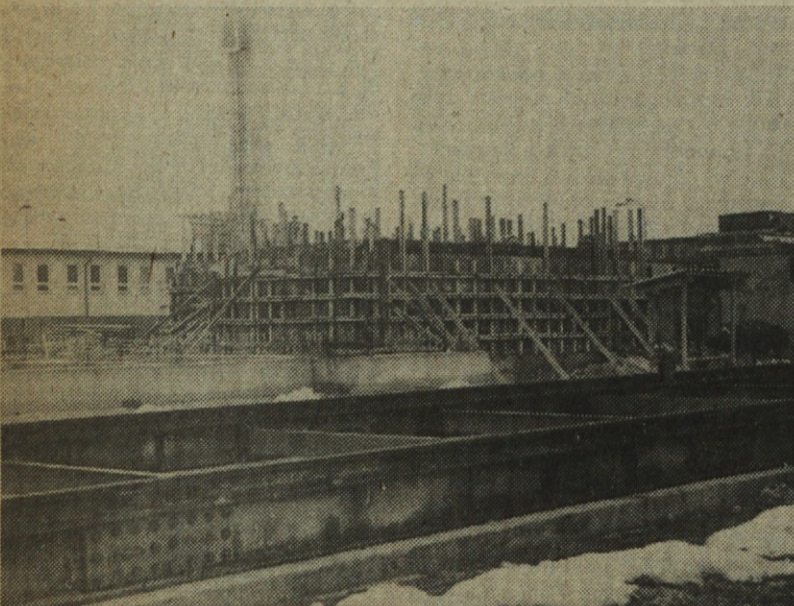
Na gradbišču Mirošan gradimo stanovanja in delavnice za sezonske delavce. Tu smo v drugi gradbeni fazi, dela pa potekajo po planu.

Pripravljamo se tudi na gradnjo zdravstvenega doma v Žalcu. Že obstoječi objekt bomo dvignili za eno etažo. Težave bodo pri tem, da ne bomo z gradnjo smeli ovirati ljudi — zaposlenih v zdravstvenem domu, ki bodo svoje delo morali opravljati kot ponavadi.

Z ozirom na to, da Gradis v tej dolini ni delal že 15 let, mislim, da smo z vsemi temi gradnjami letos precej dosegli in se tudi dobro usidrali. Če se bomo držali rokov gradnje, kvalitete izdelave in primernih cen, se najbrž nam ni treba bati, da bi delo tukaj izgubili.«

Pri opažanju v Žalcu uporabljajo NOE opaže

In tu bo zraslo 120 novih stanovanj

POGOVOR S CELJSKIMI NAGRAJENCI

Bestenič Ignac, 50 letnik

Po poklicu je KV zidar, rojen v Medimurju, že nekaj časa pa stanuje v Rimskih Toplicah. Kaj pravi o Gradisu?

»Pri Gradisu sem začel delati leta 1948. Takrat se je gradila hidrocentrala na Savi in prav tam sem začel. Zdaj je že 30 let, kar sem pri podjetju in bom ostal do konca delovne dobe. Trenutno delam na objektu »Čuprijska«, kjer raste poslovni objekt.

Za svoj 50-letni jubilej sem dobil v Gradisu lepo darilo — knjigo »Okto-brska revolucija« ter denarni bonus, kar mi bo seveda prišlo zelo prav. Rojstni dan smo kar dobro praznovali, saj pol stoletja je nekaj pomeni in velja. Ob tej priložnosti se zahvaljujem za izreden sprejem na svečani seji in pozdravljam vse člane kolektiva.«

Polenik Marija, 30 let v Gradisu

»Minilo je že 30 let! Skoraj nemogoče, kako hitro minevajo leta, zdi se mi kot da bi včeraj prišla v Gradis. Gradis mi je postal kot drugi dom. Navajena sem ga, danes sem upravnica delavskega naselja v Šoštanju. Z vsemi se zelo dobro razumem, rada imam ljudi in vedno sem jim na razpolago. Zato mi Gradisova nagrada pomeni veliko.

In še tole bi omenila na koncu: zahvaljujem se celotnemu kolektivu Gradisa za sprejem na seji in za nagrado, katera mi bo tudi v bodoče lep spomin na moj Gradis.«

Šljivar Husein, 10 let pri Gradisu

»Danes sem KV zidar, začel pa sem delati pri Gradisu leta 1967. Takrat smo gradili na Sp. Hudinji »Veležitarija«. V teh 10 letih se je nabralo že precej doživetij in upam, da bo tako tudi v bodoče. Ob 10-letnici sem bil zelo vesel darila. Za praznike bom odšel domov v Bosno, kjer me že pričakuje pet otrok in žena. Moja želja je, da bi še naprej delal pri Gradisu, za sedaj pa pozdravljam vse člane Gradisa ter prijatelje.«

V. JAZBEC

MINI ANKETA

Dragi bralci!

Po daljšem premisleku smo se odločili za novo, boljšo obliko Gradisovega vestnika. Ob izboljšanjem formatu pa se mora izboljšati tudi vsebina. Ker je ta časopis namenjen nam, bralcem, vas prosimo, da to majhno anketo izpolnite in nam jo pošljete. Vaše odgovore bomo upoštevali ter tako skušali še bolj dvigniti kvaliteto Gradisovega vestnika.

UREDNIŠKI ODBOR

1. Nova oblika Gradisovega vestnika mi je bolj všeč kot prejšnja
— da
— ne

2. Ali nam tehnični izgled časopisa (tisk, število in velikost slik, razporeditev člankov) ustreza?
— da
— ne

3. Vsebina je
— dobra
— zadovoljiva
— slaba

4. Kakšne predloge imate glede na vsebino?

a) .....

b) .....

c) .....

5. Priimek in ime ter TOZD

.....

Vse poslano odgovore bomo žrebali in trije izmed vas bodo dobili naslednje nagrade:

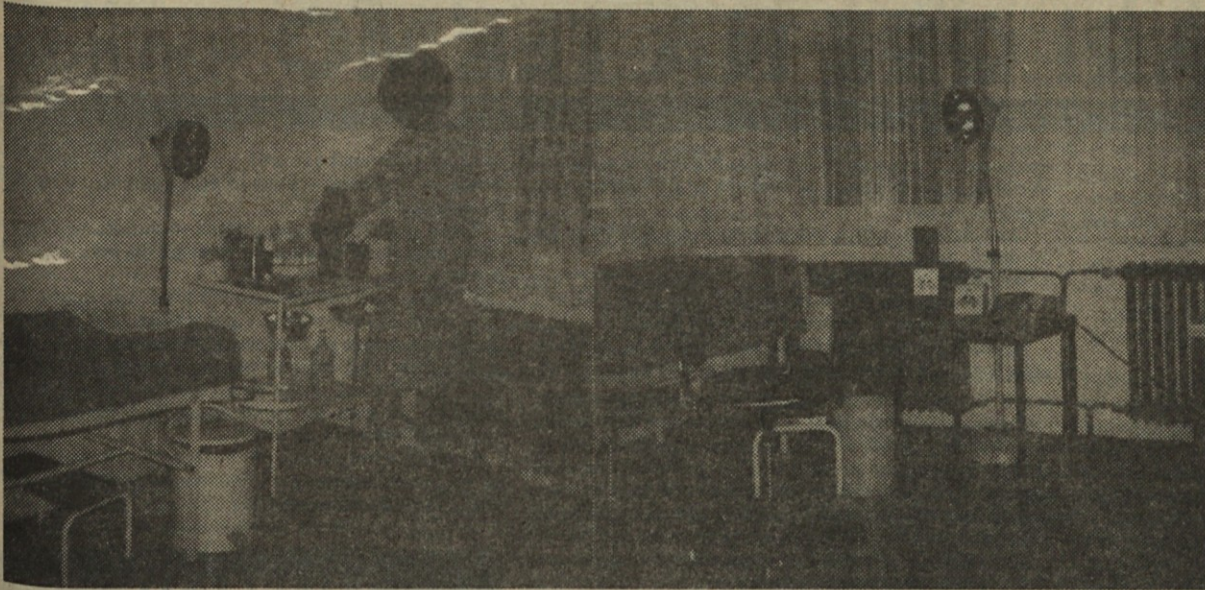
1. nagrada 500 din

2. nagrada 300 din

3. nagrada 200 din

Hvala za sodelovanje!

Laboratorij in zdravnikova pisarna v novi ambulanti

NOVA GRADISOVA AMBULANTA V CELJU

GIP Gradis TOZD GE Celje za posluje trenutno 750 članov. Kot povsod v svetu se tudi pri nas pojavlja že star problem zdravstvenega varstva delavcev. Jasno je, da stremimo za čim manjšim obolenjem vsakega člana našega kolektiva, predvsem zaradi njegovega osebnega zdravja, kajti le zdrav človek lahko pripomore h končnemu uspehu. Na področju zdravstvenega varstva se v zadnjih letih kaže izredno hiter razvoj, ki je tudi viden v porastu koriščenja uslug s strani uporabnikov.

GIP Gradis TOZD GE Celje je bil prejšnja leta priključen obratni ambulanti »Metka« Celje. S 1. oktobrom 1977 pa smo postali solastniki obratne ambulante NIVO, za katero so enak delež prispevali še Komunalno podjetje Ceste kanali-

zacije, OGP Remont ter kot že rečeno, Nivo in Gradis. Vsekakor smo napravili velik korak naprej, še posebno veliko smo pridobili z laboratorijem, tako da se lahko vsi pregledi opravijo v naši obratni ambulanti.

Vodja obratne ambulante dr. Velikanje Franjo, je zadovoljen z novo ambulanto. Dnevno se v ambulanti zvrsti od 40 do 50 pacientov. Seveda je med njimi tudi nekaj takšnih, ki so namišljeni bolniki, nam je v razgovoru povedal dr. Velikanje, vendar mora zdravnik k vsakemu pristopiti kot k resnemu bolniku. Seveda je zelo pomembna metodika dela, ki med drugimi temelji tudi na osnovi poznavanja psihologije in sociologije. Pacient ne sme nikoli dobiti slabega mnenja o zdravniku, zato mora biti zdravnik najprej dober človek, ki dobro pozna socialne razmere in

duševno stanje pacienta, kajti tako mnogo laže ocenjuje stanje posameznika.

Danes bi morali bolj pogosto ustanavljati posebne time, ki bi bili med seboj povezani, in sicer tim zdravnikov, psihologov in sociologov, tim organizatorjev rekreacije, ki bi bili povezani z delovno organizacijo. Tako bi dobili popolno sliko in bi se po vsej verjetnosti zmanjšal odstotek obolenj.

Na Zgornji Hudinji pri Celju je v zaključni fazi nov samski dom, kjer je predviden tudi poseben prostor za nego bolnikov. Zdravnik bo kontroliral bolnike in jim nudil potrebno pomoč. Prepričani smo, da bo ta ukrep pripomogel k manjšanju boleznine, ki ne tare ljudi samo v Sloveniji, temveč tudi drugod v svetu.

VILI JAZBEC

nost gradnje so globoke drenaže od 2 do 6 m, ki smo jih izvedli šele naknadno kot dodatna dela, sicer je obstajala nevarnost, da se objekt, ki obsega 3.300 kv. m, odpelje po strmini.

Temeljni kamen za novo osnovno šolo s 14 učilnicami, knjižnico, kuhinjo itd. smo vgradili 8. februarja 1976. Točno leto dni kasneje je bil ta lepi objekt, zgrajen iz samoprispevka v občini Maribor predan svojemu namenu. Skupaj s telovadnico, ki je izpeljana iz Gradisove montažne hale ima 2200 kv. m koristne površine. Ime je dobila po pokojnem predsedniku ZIS D. Bijediču.

Velik problem so v Sladkogorski predstavljala skladišča gotovih izdelkov. Rešili so ga tako, da so porušili stare remontne delavnice in na njihovem mestu zgradili največje visokoregalno skladišče v Jugoslaviji. Gradis je izdelal temeljno ploščo na 108 Benoto pilotih premera 50 cm (skupne dolžine 750 m), dobavo in montažo jeklene konstrukcije pa je vršil Primat Maribor.

V zameno za poručene remonte delavnice smo na 1300 kv. m zgradili nove Gradisove. Trenutno je v gradnji še ekspedit II, ki ga preurejamo iz žične postaje. Objekt je lociran v podaljšku visokoregalnega skladišča in tvori skupaj z njim funkcionalno celoto.

V času največje koncentracije gradbenih del je bilo v Sladkem vrhu preko 180 gradbenih delavcev. Ker Gradis v tem obdobju ni zmožol tolikšnega števila ljudi, so nam pomagali Konstruktorjevi tesarji iz TOZD Pomurje Murska Sobota, železokrivci iz Armirača Zagreb in kooperanti iz Makedonije.

Projekte za stolpnico in PS-6 so izdelali v Projektivnem biroju Ljubljana, za temeljno ploščo visokoregalnega skladišča in remontne delavnice pa v Projektivnem biroju Maribor v sodelovanju z razvojnim oddelkom TOZD GE Maribor.

Kakšne so perspektive v Sladkem vrhu? Možnosti so za Gradis še vedno precejšnje, saj investitor nujno potrebuje novo črpališče tehnološke vode, nato kolektor, ki bo zbiral odpadne in druge vode iz celega kraja, nepokrito skladišče surovin na cca 10.000 kv. m, zaklonske, ki bi bilo nadgrajeno z nekaj etažami novega upravnega poslopja itd.

V prvi vrsti pa moramo bolj poskrbeti za našega delavca. Urediti moramo naselje, predvsem pa zgraditi nove sanitarije, saj so stare popolnoma dotrajale in so neustrezne. Skrb za človeka mora biti v ospredju, le tako bodo ljudje radi prihajali tudi v Sladki vrh.

Ob koncu naj predstavim že vodilno ekipo ljudi, ki je delala na teh objektih. To je skladiščnik in upravnik naselja Brezovec Rudi, delovodje Ferlinc Janez, Kohek Tobija, Rajter Alojz, Buček Herman, Travnikar Martin, tehniki Britvič Pavel, Pernat Smiljan, Kolemina Branko, Vrtarič Drago ter ing. Čač Vladimir, ki je tudi avtor tega sestavka.

Celjski Gradisc i že težko čakajo na nov samski dom, kjer bo tudi bolniška soba

STARI GRE NA TEKMO

Nadaljevanje iz prejšnje številke

Hoteli smo torej v hotelu nekaj popiti in pojesti, problem, pijača se začne točiti šele po deseti uri dopoldne. No s pomočjo našega znanca smo kmalu dobili vse.

Pred hotelom so se že zbirali navijači iz vseh krajev Jugoslavije, tu ni bilo težko videti parol in oznak avtomobilov iz Splita, Sarajeva, Tuzle, Titovih Užic, Skopja, Beograda... Kaj vse pa so ti zanesenjaki počeli, to se ne da opisati, to je treba videti.

Neki navijač iz Zaječara je imel na svojem mercedesu velik transparent z besedilom: »Glavo dajemo, plave ne dajemo!« Pripelje dacia, iz nje stopi miličniški major ter zahteva, da se sname transparent, češ da to ni na mestu, ker pri njih so v modi le politične parole. Eden naših, ki je znal vlaški in prevede: »Sebe dajemo, plave ne dajemo!« Prepričevanja z vseh koncev in strani. Lastnik je rekel, da je bil v Nemčiji na tisti tekmi s Španci (1:0), da gre za naše na kraj sveta, momentalno pa raje v zapor, kakor da sname transparent... pa je le ostal, transparent in navijači namreč.

Še več zanimivosti se je dalo videti tu, televizijski komentatorji, Španci, selektor argentinske reprezentance, debata, slikanje...

Morda le še tale nepozabni »štos« enega naših navijačev. Pride h komentatorju televizije Sarajevo navijač, star okoli 50 let, skrbno oblečen, pravi gentleman in ga milo prosí: »Daj človek, da sem na tekmi nekje blizu tebe, da spregovorim, ako že ne čisto, pa saj blizu mikrofona, eno samo, samcato besedo MUDA!« Komentator ga vpraša, zakaj prav to besedo? Ta pa mu odgovori: »Samo zato, da moji znadu, da sam ovdje!« Čuden je naš humor, ali ne?

Dobri dve uri pred pričetkom tekme smo se odpeljali proti stadionu. Okoli njega je bila parkiranih večina avtomobilov in avtobusov naše registracije. Že par sto metrov pred stadionom so pregledovali vstopnice. Na obeh straneh ceste kordon policajev in vojakov, preko ceste postavljena dacia, z druge strani avtobus, tako da si šel med njima, kjer so zopet kontrolirali, da proti stadionu niso hodili tisti, ki niso imeli kart.

Torej sigurno skozi deset kongrol, predno smo prispeli na stadion, kontrola še tu, prispeli smo pa le. Čeprav je bilo še debeli dve uri do tekme, je bil stadion že skoraj poln. Armijski stadion STEAUA (zvezda), je grajen brez atletskih stez in služi izključno za nogometne tekme. Prvi sedeži so tik ob igrišču, tako da imajo igralci skoro neposreden stik z gledalci. Za Romune je bila to verjetno prednost, za naše igralce pa je bil to kotel, iz katerega se je »drla« njim nenaklonjena — tuja publika, ki je bila tu v večini.

Stadion že poln, narod pa še in še prihaja, Romuni, naši, prvih je bilo več, naši so bili pa glasnejši.

Sodniki obhodijo igrišče, pregledujejo mreže na golih, igralci se ogrevajo, vojaška godba, predstavitev igralcev in himni.

Le pri vojakih sem morda kdaj stal bolj mirno — strumno, kakor sedaj.

Hej Slovani... glasno sem pel skupno s kolegi, prevzemal me je neki čuden občutek, občutek sreče, zadovoljstva, bil sem blažen. Ali je to sreča, ali je to veselje, ljubezen do svoje zemlje? Zazeblo me je čez hrbet in vroče mi je postalo, obdajala me je radost in prešernost, počutil sem se sam med to množico ljudi. Daleč tam nekje pod parolo navijačev iz Skopja pa odmeva naša himna. Takrat sem se spomnil vseh, vseh mi dragih, vseh vas, ki ste sedeli doma pred televizorji. Počutil sem se mogočnega in velikega, čeprav me ni nikje bilo... Bil sem zelo vznemirjen, bil spet popolnoma miren, globoko v meni mi je nekdo govoril, da bomo zmagali, verjel sem mu, saj sem bil trdno prepričan, da bomo res, pa vseeno me je bilo po tihem strah. Ne vem koga, ali je to sploh bil strah?

Ko so zaigrali romunsko himno, so le-ti segli v žepo po listke, kjer so imeli napisano besedilo. Peli so čitajoč be-

sedilo, saj ga na pamet niso znali, kajti pred nekaj meseci so dobili novo in peti jo je znala le gruča vojakov tam doli pod menoj.

Odmevala mi je tuje, zdelo se mi je, da prihaja nekje od daleč, daleč...

Rezek žvižg. Začeli so!

Sedaj čutil, da me je res strah.

Kje si čvekal — gobec, kje si zdaj Stari?

Nisem točno videl prekrška, ko je sodnik šel za Mužiničem, ga je le-ta spraševal in kazal nase, če ga je on napravil. Z enim očesom sem gledal to, z drugim žogo.

Žoga je bila postavljena, pok; leti, leti... kam le leti, saj bo padla v mrežo... Borota pribit v голу, udarec romunskega navijača po moji rami — gol! Vse sem videl točno in lepo, pa si mislim, saj bom itak še enkrat... takrat se šele zavem, da na stadionu ni ponavljanja, da nisem doma na kavču, da nisem pred televizorjem.

Moja žalost se je stopnjevala v bes. Ali je vsega konec, je vse zaman? Vse zastoj?

Tekmo ne mislim opisovati, saj ste vse sami videli, kako je bilo in kaj vse se je dogajalo!

Najlepši se mi je zdel naš drugi gol, ko smo povedli 2:1 in ga je dal Mužinič, kaj takega se ne vidi vsak dan. Že zato se je izplačalo priti tako daleč.

Najbolj pa mi je bilo žal, da nismo prav na koncu, v zadnjem napadu, ko je streljal Sušić, dali tisti gol, da žoga ni šla v mrežo, kjer sem jo jaz že videl, saj jo je romunski golman le s težavo, s konci prstov »zbezal« v kot... konec tekme.

No »na živce mi je šel« tudi naš golman, ne samo zato, ker je tako slabo branil, ampak zato, ker je proti zelo močnemu vetru, ki je pihal skozi celo tekmo degažiral vse žoge z nogo. Kot po pravilu pa jih niso dobili naši fantje, ampak Romuni. Ker je uporno brcal proti vetru, žoga ni šla ne točno ne daleč. Zakaj le ni degažiral z roko, tudi tedaj ne bi šla dale, podaja je pa le točna. Tako smo izgubili veliko žog.

Zmaga! Je to res? Sanjam?

Neverjetno, enkratno, to je bila tekma za živce, deset golov... je vse to mogoče in res?

Vsi okoli mene stoječi Romuni so mi čestitali k zmagi in govorili, da smo že v Argentini (takrat sem tudi jaz tako mislil). Obnašali so se tako, kakor bi oni zmagali in ne mi. Mi se po porazu doma ne bi tako, to je sigurno! Galantni so bili z nami, čestitke in ploskanje povsod, na stadionu, na cesti, ob avtobusih, z oken in balkonov — povsod. Ne gre mi v glavo in nikoli mi ne bo šlo, da so ta poraz prenesli tako stoično, brez sramu, bolečine, brez nevoščljivosti, saj kazali je niso. Ali bi bili mi tako fair, bi se mi tako obnašali?

To je šport, ta druží narode, ta podira med njimi vse ovire, zanj ni barikad, oplemenjuje ljudi in med njimi briše meje.

Zmagoslavno v mesto! Tu smo se ob buteljki poslovili od našega vodiča in gostitelja Đoke in se po edini romunski avto cesti odpeljali v okoli 100 km oddaljeni Pitesti.

Hotel zaseden. Sicer pa vemo, kako se tej stvari streže, malo zavijanja z očmi, mil vdan obraz, prošnja in leži pod pultom. Nadvse sladko smo snivali v lepi topli sobi, kolikor je še tisti dan ostalo noči, te pa ni bilo prav veliko.

Med mnogimi našimi vračajočimi se navijači smo srečali tudi nekega Beograjčana, zaposlenega na Dunaju, ki se je s svojo deklico Metko, medicinsko sestro iz Ljubljane, vračal domov. Kako je svet majhen!

Po izdatni večerji smo krepko zalili zmago ter pozno ponoči z zadnjimi leži »častili« obe receptorji s šampanjcem, gotovo ga že dolgo nista pili? Drugi dan so zmagali smo se okoli enajste ure odpravili na pot. Pokrajina skoraj povsod enaka, kakršno sem že prej opisal, razen ob Donavi že ob naši meji bolj gričevnata. Pot nas je vodila skozi Slatino — Osica — Craiova — Cernotești — Turnu Severin (kjer smo si ogledali elektrarno Đer-

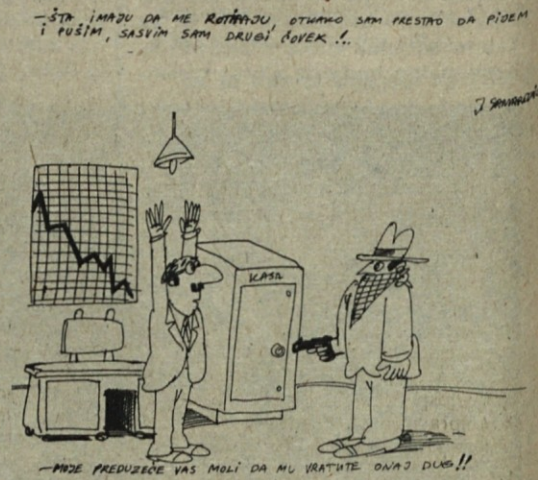
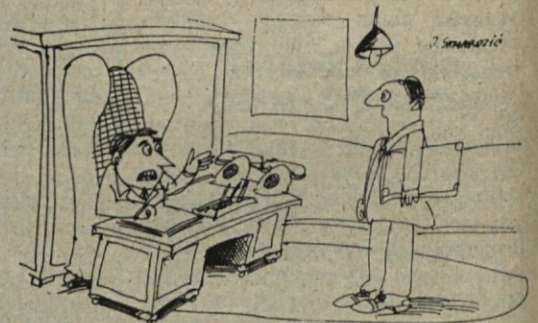
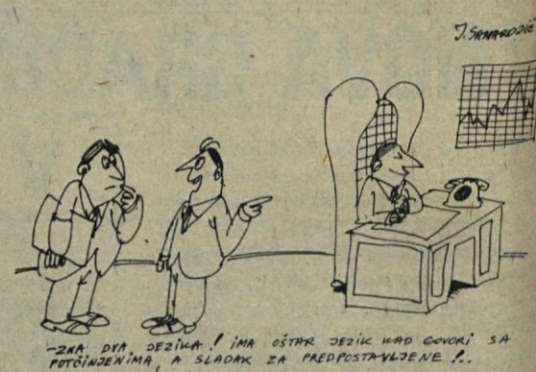
dap tudi z romunske strani) — Orsova — Ceransebes — Bosca — Brezovia — Deta in pri Doljni Moravici prišli na našo stran.

Zopet tisto zoprno čakanje na romunski meji, mimo naših carinikov, s smehom na ustih in po zmagi spet doma.

V Vršču smo nalili bencin ter prek Alibunarja, Pančeva okoli 20. ure zvečer v ponedeljek spet pri svojih. Drugi dan zvečer pa z avionom v Maribor — potovanje je končano. Del tega, kako sem se imel, kaj vse sem videl, kaj doživel, ste prebrali zgoraj. Lepo je bilo in prijetno, pa spet ne tako, da ne bi glasno ponovil: »Ljubo doma kdor ga ima!«

Še lepše in bolj ljubko pa zveni prastar pregovor, ki se mi zdi še bolj resničen: »Če človek polsveta obteče, najboljši kruh doma se peče!«

HUMOR

SPREMEMBA

Mika je bil v podjetju »Slama« direktor, v »Pokošenem senu« pa je delal honorarno.

Potem je prišla reizbornost. Zdaj je Mika direktor »Pokošenog senu«, v »Slami« pa dela — honorarno.

GRADISOV VESTNIK izdaja organizacija združenega dela gradbeno industrijskega podjetja Gradis v Ljubljani. Izhaja mesečno v 9000 izvodih. Ureja ga uredniški odbor v sestavi: Mario Hernec, Franjo Štromajer, Ivanka Pogačnik, Vinko Damjan, Štefan Žemva, Vinko Koletič in Nada Muminović. Glavni in odgovorni urednik Lojze Cepuš. Tehnični urednik: Matija Krnc. Tiska: Tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani. Naslov uredništva: GIP Gradis Ljubljana, Šmartinska 134 a.

Sklepi samoupravnih organov O sklepi samoupravnih organov O sklepi samoupravnih

TOZD OGP Ljubljana

SKLEPI

XXIV. seje delavskega sveta GIP »Gradis« TOZD OGP Ljubljana, ki je bila 31. 1. 1978

Ad 1.

Ugotovi se, da je DS sklepčen. Za zapisničarja je imenovan tov. Škulj Ivan, za overovatelja zapisnika pa tov. Kunst Anton in tov. Petkovič Franjo.

Ad 2.

DS TOZD OGP ugotovi, da so sklepi zadnje XXIII. seje DS TOZD OGP z dne 19. 1. 1978 realizirani ali pa so v teku, razen pod točko 4 c. Po tem sklepu bi morala Tehnična komerciala dostaviti DS TOZD OGP do naslednje seje:

1. točen obračun popustov v letu 1977 in ugotoviti stanje

2. tehnična komerciala naj predloži plan stroškov za reprezentanco komisiji za plan in ta ga naj vključi v skupni plan reprezentančnih stroškov v letu 1978.

DS sklene, da naj Tehnična komerciala izvrši to do naslednje seje DS TOZD OGP.

Ad 3.

a) DS TOZD OGP po daljši razpravi vseh delegatov (glej zapisnik) določijo vrednost točke za I. trimesečje 78 v višini 0,17 din bruto. Isto se uporablja pri obračunu OD.

b) DS TOZD nadalje sklene, da mora komisija za akorde pri TOZD OGP zaradi novega načina obračunavanja OD pregledati vse akordne obračune za mesec januar. Komisija naj v primeru velikih odstopanj razišče vzroke ali so subjektivne ali objektivne narave. O pregledu akordnih obračunov za mesec januar 1978 naj komisija obvesti DS TOZD OGP do naslednje seje.

Ad 4.

a) DS TOZD OGP sprejme in potrdi inventurni elaborat in poročilo inventurne komisije, ki ga poda predsednik inv. komisije tov. Praček Alojz.

b) DS potrdi vrednost viškov v višini 1859,95 din in vrednost manjkov v višini 1592,55 din.

c) DS TOZD potrdi razhod materiala in drobnega inventarja v višini 89.678,50 din. Razhod predlaga inventurna komisija.

Ad 4.

a) DS TOZD OGP potrdi razhod strojev in opreme, ki je bila razhodovana v letu 1977 po zapisniku inventurne komisije za popis osnovnih sredstev z dne 2. 11. 1977 v vrednosti 4017,73 din.

b) DS TOZD OGP zavrne predlog komisije za popis osnovnih sredstev, zapisnik oziroma seznam z dne 13. 12. 1977 v vrednosti 7744,95 din in pooblašča gosp. fin. pom. dir. TOZD, da razišče upravičenost razhoda in o tem poroča na naslednji seji DS TOZD OGP Ljubljana.

Ad 5.

a) DS TOZD OGP sklene, da se v zakonitem roku neplačane fakture iz leta 1977 v znesku 1.097.251,00 din poravnajo v breme dohodka na dan 31. 12. 1977.

b) DS TOZD OGP sklene, da se sporna terjatev med »Hidroelektro« Bo-

rovo in »Gradis« TOZD OGP Ljubljana (fa 2220-22. 9. 1977) v višini 51.319,30 din odpiše v breme dohodka TOZD per 31. 12. 1977.

c) DS TOZD OGP sklene, da se neizkoriščena sredstva za investicijsko vzdrževanje OGP v letu 1977 v znesku 833.269,50 din prenesejo v leto 1978 z okvirnim namenom, da se sredstva prvenstveno koristijo za ureditev cestišč v obratu TOZD.

d) DS TOZD OGP pooblašča komisijo za proizvodnjo in delitev v TOZD, da določi dve delovni soboti, kateri sta bili dogovorjeni na XIV. zboru delovnih ljudi z namenom, da delavci TOZD sami prispevajo k ureditvi cestišč v TOZD. Komisija naj določi delovne sobote takrat, ko bo veliko naročil oziroma dela.

e) DS TOZD OGP sklene, da bo kandidacijska konferenca za volitve v SIS in družbenopolitične organe občine dne 7. 2. 1978 ob 13. uri v obratni menzi. DS sklene, da so vodje obračunskih enot dolžni dostaviti na zboru pismeni seznam navzočih. Na zboru morajo biti vsi, ki so na delu, razen tistih, ki so nujno potrebni v proizvodnji. Vodja je o tem dolžan pisмено obvestiti zbor. DS sklene, da bo za vsako neizvrševanje teh sklepov uveden disciplinski postopek. Ta sklep velja za vse zbere, ki se bodo vršili v TOZD OGP v bodoče.

f) OOS TOZD OGP se kot akontacija za udeležbo na zimskih športnih igrah odobri iz sklada skupne porabe TOZD znesek din 5.000,00.

TOZD LIO Škofja Loka

SKLEPI

XX. redne seje delavskega sveta GIP Gradis Ljubljana TOZD LIO Škofja Loka, ki je bila dne 27. 1. 1978.

1. Posebna komisija v sestavi:

Demšar Janez
Mišov Dragan
Florjančič Vinko
Kumer Franc
vodje dejavnosti

naj izdela predlog za nov delovni čas, ki naj bo enoten za celotno TOZD. Predlog bo obravnaval na naslednji seji delavskega sveta.

2. Pri popisu osnovnih sredstev je bil ugotovljen primanjkljaj in sicer:

oblič, žaga krožna, vrtni stroj v	
nabavni vrednosti	6.998,50 din
odpisani vrednosti	1.581,46 din
razlika	5.416,94 din

Primanjkljaj ugotovljen pri popisu osnovnih sredstev v času od 10. 10. do 20. 10. 1977 se knjiži v breme ustreznih popravkov vrednosti, neamortizirano vrednost pa se knjiži v breme rezervnega sklada, za katerega se naredi tudi prenos sredstev.

3. Zaradi fizične izrabljenosti se dokončno izločijo osnovna sredstva v

nabavni vrednosti	357.196,19 din
odpisani vrednosti	639.974,50 din
razlika	17.221,60 din

pa se knjiži v breme rezervnega sklada, za katerega se naredi tudi prenos sredstev.

4. Pri inventuri v skladišču reprodukcijskega materiala z dne 4. 11. do 9. 11. 1977 se knjiži v breme izrednih prihodkov znesek 4.152,50 din, v breme izrednih odhodkov pa znesek 4.436,35 din.

Nekorantni material v višini 16.787,89 din in neuporaben drobn inventar na zalogi v višini 606,20 din se odpišeta v breme izrednih dohodkov.

5. Primanjkljaj drobnega inventarja ugotovljen pri inventurah v vrednosti 26.601,63 din se knjiži v breme izrednih odhodkov.

6. Od vseh primanjkljajev se obračuna tudi temeljni prometni davek.

7. Potrdi se komisija za proizvodnjo in delitev dohodka v sestavi:

— Cegnar Franc
— Demšar Tone
— Tehovnik Franc
— Prevodnik Tomaž
— Novak Luka

Komisija naj na osnovi 36. člena statuta TOZD po predlogu delovnih skupin v organizacijskih enotah izvršuje razporeditve delavcev na ustrezne delokroge, ki so določeni s pravilnikom o razporeditvi in delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov.

Za obračunski mesec januar je akontacijska vrednost točke 0,170 din.

8. Za člane poslovodnega odbora pri GG Ljubljana — OK Gozdarstvo se imenujejo:

— Cegnar Franc
— Babič Janez
— Aleš Nada

9. Strokovne službe TOZD LIO Škofja Loka naj izdelajo pripombe na predloge sprememb in dopolnitev

— sam, spor. o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih

— predloga sprememb besedila III. poglavja sam. spor. o temeljih plana srednjeročnega razvoja GL G za obdobje 1976 — 1980

— predloga sprememb in dopolnitev sam. spor. o združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela Združeno gozdno in lesno gospodarstvo GLG Bled in jih dostavijo GLG do 31. 1. 1978.

10. Zimskih športnih iger Gradisa, ki se bodo vršile 9. in 10. 2. 1978 na Pohorju se bo udeležilo 18 članov kolektiva. Udeležencem se odobri 3 dni izrednega plačanega dopusta in dnevnice.

11. Krajevnomu odboru ZB NOV Škofja Loka se odobri finančna pomoč v denarnem znesku 1.000 din. Znesek se nakaže na tekoči račun štev. 51510-679-54635 pri SDK Škofja Loka.

TOZD GE Jesenice

SKLEPI

18. redne seje delavskega sveta TOZD GRADIS GE Jesenice, ki je bila 27. 1. 1978.

1. Pri pregledu sklepov je ugotovljeno, da še vedno ni sprejet dokončni sklep o nabavi osnovnega sredstva — fakturirke.

2. Delavski svet vzame na znanje pojasnilo, da po sklepu DPS samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev TOZD in Delovne skupnosti GIP GRADIS ni bil dan na referendum.

3. Delavski svet vzame na znanje informacijo, da je kot delegat GIP GRADIS imenovan v IO združenja TOZD gradbeništva in IGM za varstvo okolja pri Gospodarski zbornici Slovenije tov. ing. Boris Pečenko.

4. Delavski svet vzame na znanje informacijo o pridobivanju del in angažiranosti TOZD.

5. Delavski svet je verificiral samoupravne akte, ki so bili sprejeti z referendumom, dne 29. 12. 1977 z večino glasov in sicer:

— Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in osebnih dohodkov,

— Pravilnik o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke TOZD

— Spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v GIP GRADIS

— Samoupravni sporazum o združitvi v Interno banko GRADIS Ljubljana

— Samoupravni sporazum o združenju dela delavcev v TOZD

— Samoupravni sporazum o cenah žagarskih proizvodov in storitev v okviru GIP GRADIS Ljubljana v letu 1978—1980.

6. Vzporedno s sprejetjem Pravilnika o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke TOZD, se določi vrednost točke 0,175 din na uro za čas I.—III. mesec 1978.

7. Delavski svet sprejme sklep o kritju potreb in izpadlega ostanka dohodka ČZ GIP GRADIS v skupnem znesku 2.276.970 din, kar odpade na našo TOZD 166.492 din.

Znesek din 166.492 se upošteva v stroških za leto 1978.

Delavski svet zavzema sklep, da se ne krije sredstva za potrebno akumulacijo ČZ — za osnovna sredstva 1.566.000 in obratna sredstva 300.000 din. V tem primeru bi odpadel delež pokrivanja na našo TOZD 303.000 din.

8. Delavski svet potrjuje stališča in sklepe Komisije za standard in rekreacijo z dne 28. 12. 1977 in 18. 1. 1978 in v zvezi s tem sprejme sklepe:

— pri dodelitvi stanovanj naj se strogo upošteva prioriteta lista,

— tov. Luzar Martin in Bunič Valent naj takoj predložita potrdilo o osebnih dohodkih družinskih članov v letu 1977, glede izračuna višine lastne udeležbe pri dodelitvi stanovanj.

— Pred odločitvijo odkupa stanovanjske hiše Mesar, ali Gale se je povezati s Samoupravno stanovanjsko skupnostjo Jesenice, če so pripravljeni prevzeti stanovanjsko hišo v svoje upravljanje,

— vzeta je na znanje izjava tov. Hrženjak Stanka, da se želi nujno odseliti iz sedanjega stanovanja, upošteva naj se ga v prioritetni listi za dodelitev družinskih stanovanj v Kranju.

Če bo žena upoštevana pri svojem podjetju za dodelitev posojila za nakup stanovanja v letu 1978, še ni znano.

9. Vloga Skupnosti otroškega varstva Jesenice se zavrne. Z ozirom na prečeta stanovanjska vprašanja v naši TOZD, sklep DS TOZD GE Jesenice z dne 22. 4. 1976 ostane v veljavi.

10. Delavski svet vzame na znanje, da bo samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev TOZD in delovne skupnosti GIP GRADIS obravnavan še naknadno, po izdelavi tez in sprememb, ki jih pripravljata komisiji, imenovani od delavskega sveta podjetja.

11. Po obravnavi predloga Samoupravnega sporazuma o inventivni dejavnosti v GIP GRADIS, delavski svet pooblašča tehničnega pomočnika, da pregleda upoštevanje naših pripomb, ki smo jih dali na osnutek sporazuma in poda eventualne dodatne pripombe in jih posreduje v proučitev Komisiji za uresničevanje zakona o združenem delu TOZD, da jih le-ta da v razpravo zborom kolektiva.

Sklepi samoupravnih organov O sklepi samoupravnih organov O sklepi samoupravnih

12. Delavski svet pooblašča tehnično službo, da podrobno prouči

— teze samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za razširjeno reprodukcijo — TOZD SPO Ljubljana po principu udeležbe na dohodku,

— teze samoupravnega sporazuma med delavci TOZD v GIP GRADIS in delavci TOZD SPO o določanju internih cen za opravljanje storitev,

— osnutek poslovnika o medsebojnih odnosih pri koriščenju strojev in vozil GIP GRADIS

in poda eventualne pripombe, katere posredujemo skupnim službam.

13. Delavski svet je vzel na znanje osnutek Samoupravnega sporazuma o merilih, pogojih, načinih in postopkih za doseg dogovorjenega obsega uvoza blaga in storitev ter odliva deviz za leto 1978 in nanj nima pripomb.

14. Delavski svet potrjuje predlagane kandidate za delegate v Zbor INTERNE BANKE GRADIS

— tov. LUKAČ Božidar — direktor TOZD,

— tov. ŠANCA Vlado — gosp. fin. pom. dir. TOZD

in predlog kandidata za člana samoupravnih delavske kontrole INTERNE BANKE GRADIS

— tov. BERTONCELJ Jože

15. Delavski svet potrjuje celotni inventurni elaborat popisa sredstev podjetja TOZD GE Jesenice za leto 1977.

Inventurni viški in skupni vrednosti 863,35 din se knjižijo v dobro izrednih dohodkov.

Inventurni manjki in skupni vrednosti 3.844,82 din se knjižijo v breme izrednih izdatkov.

16. Društvu upokojencev Jesenice se odobri materialna pomoč — 2 vreči cementa.

17. Športnemu društvu Jesenice, Plavalnemu klubu, Organizacijskemu odboru za izvedbo X. Balkanskih iger v skokih v vodo se odobri finančna pomoč v znesku 60.000 din v reklamne namene.

18. Pristopimo k Interesni skupnosti za izgradnjo rekreacijsko-turistične infrastrukture na Bledu z višino letnega prispevka 20% od bruto prometa v občini Radovljica.

TOZD GE Ljubljana

XIV. seje delavskega sveta GE Ljubljana z dne 13. 2. 1978.

1. Sklepi prejšnje seje so bili izvršeni.

2. Razpišejo se volitve v delavski svet GE Ljubljana in volitve članov delavske kontrole ter članov disciplinske komisije. Volitve bodo 17. 3. 1978.

3. V volilno komisijo se imenujejo:

za predsednika GERM MARKO za namestnika GREGORIČ JELKA za člana HORVAT JERNEJ namestnik ing. ČERNE BOGOMIL za člana ROBIDA KAROLINA namestnik PANČUR ROMANA

4. V komisijo za sestavo volilnega imenika se imenujejo:

za predsednika GRILJC IVAN za člana ŠTRUMBELJ MARINA za člana SLOVNIK VALENTINA

5. V zvezi z izplačevanjem osebnih dohodkov delavcev se za prve mesece tega leta določi vrednost točke din 0,17.

6. Odobri se posojilo za gradnjo stanovanjske hiše v višini 50.000 din — GOSPOVIČ DRAGOMIRU.

7. Iz sredstev, ki jih temeljne organizacije GRADIS združujejo za nakup kadrovskega stanovanj se zaenkrat da soglasje na predlog kadrovske socialne službe za nakup stanovanja za ing. KOSITER FRANCA in ing. LAPAJNE ANDREJA.

Za nakup večjega stanovanja za ing. ERJAVEC SILVA se zahteva podrobnejša obrazložitev.

Za ostale predlagane strokovnjake se smatra, da morajo dobiti posojila za nakup stanovanj iz rednih sredstev stanovanjskega sklada skupnih služb.

Dokončna odločitev o zgoraj navedenem bo doprinešena, ko bodo znani rezultati bilance za leto 1977 in znana sredstva, s katerimi bomo razpolagali na skladu skupne porabe ter ko bo znana višina sredstev, ki odpade na našo enoto za nakup stanovanj, za katera se izda soglasje.

8. Prošnja PEPELNIK LEOPOLDA za odobritev posojila za dograditev stanovanjske hiše se odstopi v reševanje komisiji za standard in rekreacijo, ki naj predhodno konzultira o tej zadevi pravno službo.

9. Za rekreacijo in športno dejavnost članov kolektiva se stroški krijejo iz sklada skupne porabe.

10. Pristopi se k sporazumu o oblikovanju konference delegacij št. 9 za delegiranje delegatov v zbor združenega dela Skupščine občine Ljubljana Center.

11. Sprejme se na znanje informacija o volitvah v združene delegacije samoupravnih interesnih skupnosti in o volitvah delegacije zbora združenega dela.

Ravno tako se sprejme na znanje informacija o predstojecih volitvah v organe samoupravljanja in s tem povezanim postopkom kandidiranja.

TOZD GE Maribor

SKLEPI

izredne seje delavskega sveta GIP Gradis Ljubljana, TOZD GE Maribor z dne 13. 2. 1978:

1. sklep:

Delavski svet TOZD razpisuje volitve v organe upravljanja temeljne organizacije, ki bodo dne 17. marca 1978.

2. sklep:

Volili bomo:
— 21-članski delavski svet temeljne organizacije,
— 5-člansko komisijo za delavsko kontrolo v TOZD in
— 5-člansko disciplinsko komisijo v TOZD.

3. sklep:

Imenovana je volilna komisija v sestavi:
— predsednik Štromajer Franjo,
— Medved Kristina, član, in
— Rantaša Majda, član.
Komisija določi volišča, imenuje volilne odbore in skrbi za pravilno izvedbo volitev.

4. sklep:

V komisijo za pripravo volilnega imenika so bili imenovani:
— predsednik Senjur Franc,
— član Ozvaidič Jelica in
— član Lesjak Lojzka.

5. sklep:

Dne 3. marca 1978 bomo na referendumu glasovali o predlogu spremembe statuta TOZD.

6. sklep:

Delavski svet odobri najetje kredita v višini 10 milijonov din za zagotavljanje tržišča proizvodnje. Kredit najememo pri KB Maribor za dobo 3 (treh) let. Kredit bomo koristili za objekt Tovarna bivalnih kontejnerjev v Gornji Radgoni.

7. sklep:

Vsem, ki so sodelovali pri organizaciji zimskih športnih iger Gradisa 1978 v Mariboru, izreka delavski svet TOZD za uspešno opravljeno delo posebno priznanje.

TOZD GE Nizke gradnje Maribor

SKLEPI

17. redne seje DS TOZD GE Nizke gradnje, ki je bila 26. 1. 1978

1. sklep

Potrdi se inventura za leto 1977.

2. sklep

Izkazani inventurni primanjkljaji na razredu 3 se v celoti knjižijo na izredne izdatke v znesku 2.332,67 din.

3. sklep

Potrdi se obračun prometnega davka na izkazane inventurne primanjkljaje v znesku 549,90 din.

4. sklep

Izkazane inventurne viške na razredu 3 se v celoti knjižijo na izredne dohodke v znesku 4.543,98 din.

5. sklep

Stroške neizterljivih terjatev do delavcev, ki so samovoljno prekinili delovna razmerja pri TOZD, se prenese na izredne izdatke za:

— za zdravstvene izkaznice 18,40 din
— za hrano 1.429,00 din

6. sklep

Na predvideno vse večjo dislociranost gradbišč in delovišč v republici Sloveniji in drugih republikah se izvrši reorganizacija nabavne službe TOZD s tem, da se prilagodi novi obliki poslovanja v letu 1978 po že narejeni metodologiji oddelka za študij in razvoj Gradisa.

7. sklep

Razhoduje se osnovna sredstva v znesku 4.573,70 din.

8. sklep

Ob namestitvi stanovalca v našem delavskem naselju ga je potrebno zadolžiti tudi z inventarjem. Pred zadolžitvijo je treba ugotoviti stanje inventarja. Upravni delavski naselij in menz se ponovno opozarja, da povzročiteljem škode škodo takoj obračunajo.

9. sklep

Strokovna služba naj do prihodnje seje izdela program poslovanja osnovnih sredstev in predvidi možnost zaposlitve skladiščnika osnovnih sredstev z varianto, da bi bil sposoben tudi izvršiti manjša popravila osnovnih sredstev.

10. sklep

Odobri se prošnja Gradis, TOZD KO Maribor za premostitveni kredit iz namenskih stanovanjskih sredstev za doplačilo stanovanj v višini 248.480,00 din. Kredit se daje do 15. aprila 1978 z 2% obrestno mero.

11. sklep

Samoupravni interesni skupnosti za komunalne dejavnosti in cestno dejavnost za območje občine Maribor se za izgradnjo mostu preko Drave pri Malečniku odobri kredit v višini 10.000.000,00 din.

Kredit se daje za dobo 3 let računano od dneva tehničnega pregleda objekta s tem, da prvo leto posojiljemalec ne plača anuitete, temveč prične z odplačili leto dni po tehničnem pregledu, naslednje tri anuitete pa vsakih šest mesecev. Posojiljemalec vrne kredit v obliki 4 anuitet s 10,4% letnimi obrestmi. Obresti se zaračunajo za tri leta.

12. sklep

Za prvo tromesečje se določi vrednost točke za našo TOZD 0,18 din.

13. sklep

Po predlogu OOS TOZD GE Nizke gradnje se za potrebe poslovanja OOS v letu 1978 rezervira v skladu skupne porabe 137.000 din.

14. sklep

Pri sestavi gospodarskega načrta za leto 1979 se naj predvidoma planira za delovanje OOS sredstva v višini 160.000 din.

15. sklep

Upravljanje s camp prikolicami naj bo pri OOS TOZD GE Nizke gradnje, ki naj pravočasno poskrbi za kraj postavitev prikolic. Izdela naj poslovniki za poslovanje s prikolicami. Člane kolektiva se pravočasno obvesti s pogoji za letovanje v teh prikolicah.

16. sklep

Odobri se nabava opreme za 2 camp stanovanjski prikolic Adria

17. sklep

Naroči se 20 izvodov časopisa Komunist za člane DS in drugih samoupravnih organov.

18. sklep

Ob priliki razvitja krvodajalskega parapora se pri Občinskem rdečem križu Maribor naroči trak z napisom ter nakaže za to 1500 din.

19. sklep

Zaradi velike vrednosti aparatur in neprimerne načina zbiranja sredstev se vlogi Splošne bolnišnice za namenski prispevek ne ugotovi.

20. sklep

Od 1. 1. 1978 se čuvajem za opravljanje čuvajske službe v času, ko na gradbišču ni organizirana prehrana, izplača TD v višini 80,00 din na dan,

21. sklep

V letu 1978 se nabavi stenske Gradisove koledarje za vse delavce in učence v TOZD.

22. sklep

Ob premeščanju delavcev iz gradbišča na gradbišče naj se pazi tudi na kvalifikacijsko potrebo. Premestitve se naj vrše organizirano.

23. sklep

DS TOZD bo na prihodnji seji obravnaval plan sredstev za varstvo pri delu in tudi problematiko iz varstva pri delu.

Direktor pokrovitelj mladinskih športnih iger

Kot je že vsem znano, se bodo tudi to leto mladinci vseh TOZD Gradisa sestali v pošastitev »Dneva mladosti«, našega in Titovega praznika, da bi dokazali in potrdili bratstvo in enotnost naših narodov. Dobro vemo, da je GIP GRADIS edinstven primer enotnosti, bratstva in prepletenosti vseh naših narodov, ki živijo v socialistični Jugoslaviji in ne glede na to, lahko rečemo, da so številne želje Janeza, Markota, Mujota ter ostalih članov kolektiva usmerjene istemu cilju, k uspehu našega podjetja. Kaj ni to praktičen primer Titove ideje, Titove želje? In ali je še kakšno boljše darilo za njegov rojstni dan? Prepričan sem, da ne, čeprav to ni vse, kar mu še lahko damo.

Kakor se že iz naslova vidi, je pokrovitelj letošnjih mladinskih športnih iger direktor našega TOZD tov. Jože Zajc, ki je v dobri meri prispe-

val k odobritvi finančnih sredstev za realizacijo iger, ki bodo na sporedu 20. maja v Ljubljani v organizaciji TOZD Ljubljana okolice. Pomen takšne manifestacije vsekakor ni samo športni dosežek v posameznih panogah, temveč spoznanje in pridobitev številnih prijateljev, ki jih na takem srečanju nikoli ne manjka. Lahko rečem, da bi Boris, Dular in številni drugi zame ostali vekomaj neznan, če ne bi bilo šaha, danes smo pa iskreni prijatelji. Tukaj se najbolj očitno odraža pomen take manifestacije.

Zdi se mi, da smo do zdaj bili nekako v senci sindikalnih športnih iger, kar ni in ne more biti prav. Res je, da so naši starejši tovariši vredni globljega spoštovanja, ne smemo pa zapostaviti podatka, da je večji procent mladincev udeleženih na sindikalnih športnih igrah. Glede na to ne bi smeli biti v senci sindikata in smatram, da ni prav, da so sindikalne igre samo en teden prej od mladinskih iger, ki ne morejo približati »Dnevu mladosti« in smo se tudi približali, ni pa rečeno da morajo sindikalne igre ravno tako biti v maju» Morali bi tovariši, ki določajo termin iger, vsaj v bodoče upoštevati ta problem.

Glede na to, smo se mladinci Ljubljana okolice v soglasju z vodilnimi sindikalnimi delavci odločili na rekonstrukcijo mladinskih športnih iger in bi želel seznaniti vse člane Gradisovega kolektiva o spremembah in novitetah, ki smo jih uvedli. Dosledno zahtevamo od bodočih organizatorjev, da se strogo držijo takega načina nagrajevanja, ki smo ga mi določili. Mislim, da smo s takim načinom nagrajevanja zagantiramo številnejšo udeležbo. Novi način nagrajevanja je sledeči:

- za prvo mesto v skupni uvrstitvi smo namenili prehodni pokal, za drugo in tretje mesto plakete, na katerih bo vtisnjen dosežen uspeh.

- Za prva mesta v posameznih panogah smo določili karakteristične pokale za vsako panogo.

- Za vsako doseženo mesto v skupni uvrstitvi pa bi zadostovala diploma za doseženi rezultat.

- Uvedli smo še eno simbolično nagrado najboljšemu športniku iger, ki bi ga izvolila posebna komisija.

Rok prijave za udeležbo je 15. 3.

1978, na naslov TOZD Ljubljana okolica, Kvedrova 30, Ljubljana (za Iviča).

Vsako GE bomo posebej obvestili o terminu in programu ter upamo, govorim v imenu ZSMS Ljubljana okolice, da bo udeležba na takšnih športnih igrah krepko večja od dosedanje. Zastopane bodo vse dosedanje panoge, to je npr. nogomet, namizni tenis, streljstvo, kegljanje ter šah in upamo, da bo vsaki naš TOZD sposoben poslati svoje športnike v slovensko metropolo.

Vsem udeležencem želimo veliko športne sreče ter dobrih rezultatov, mi se pa bomo potrudili obdržati vsaj še eno leto prehodni pokal, ki smo ga lansko leto častno osvojili.

IVIČ RAJKO

Mladinske športne igre so vedno pritegnile k sodelovanju veliko mladih

Tekmovanje šahistov v GLG

V soboto, 28. 1. 1978 je bilo v organizaciji sindikata »GLG« prvič ekipno prvenstvo šahistov »GLG«, katerega se je udeležilo šest ekip iz DO, članic »GLG«. Ekipno prvenstvo je bilo v prostorih DO Jelovice, katere šahisti so tudi prevzeli tehnično organizacijo. Po zanimivih bojih na 64 poljih je naslov ekipnega prvaka v šahu v »GLG« osvojila ekipa Jelovice, drugo mesto so zasedli šahisti iz GG Kranj, tretje mesto pa šahisti iz Alpeša Železniki. Najprej so se ekipe razvrstile takole: LIP Bled, ZLIT Tržič in Gradis — LIO Škofja Loka.

Vsem udeležencem, posebej pa prvini trem, iskrene čestitke, posebej tudi zato, ker je bilo to prvo tekmovanje znotraj »GLG«, še bolj množično pa naj bo prvenstvo »GLG« v veleslalomu in tekih, ki bo predvidoma 25. marca letos.

E. S.

SODELOVANJE IN AKTIVNOSTI MLADIH

V prvem mesecu novega leta smo mladi Gradisa GE Ljubljana zabeležili nov uspeh — skupaj z mladimi iz Doma učencev in Železokrivnice.

Na sestanku OO ZSMS Gradis GE Ljubljana je dogovorjeno, da bi izvedli delovno akcijo. Dogovor je izpolnjen.

Akcija je izvedena na gradbišču nove hale Železokrivnice dne 21. 1. 1978 v sodelovanju mladih iz OO ZSMS Doma učencev in OO ZSMS

Železokrivnice. Sodelovalo je skupaj 35 mladincev. Dogovorili smo se, da bi ta sredstva uporabili za izlet.

Vabimo mlade tudi iz drugih OO ZSMS Gradisa k sodelovanju, saj tako se mladi med seboj spoznavamo. Naša aktivnost naj ne bi bila usmerjena samo na tem področju, temveč tudi na ostalih, kot so šport, IPP, kultura in drugo.

ANTIČ VOJISLAV

Najbolj priljubljen šport je še vedno nogomet

Za našo ekipo na zimskih ŠIG je nastopilo tudi precej mladih

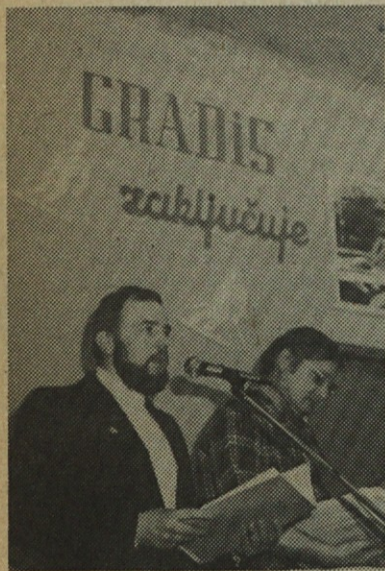

XVII. zimske športne igre Gradisa

PONOVRNO RAVENČANI

Ob rekordnem številu s preko 300 tekmovalci je TOZD GE Maribor uspešno organiziral tekmovanje — Najboljši nas bodo zastopali na ŠIG

Tradicionalne, že 17. po vrsti zimске športne igre Gradisa so tokrat organizirali na strminah Pohorja delavci TOZD GE Maribor skupno s SK Branik, ki je prevzel samo tehnično izvedbo tekmovanja. Udeležba kar 17 TOZD na letošnjih igrah s preko 300 sodelujočimi tekmovalci je zadosten dokaz, da sta

Na prijetnem zaključku so organizatorji razglasili rezultate in najboljšim podelili zaslužena priznanja

zimski šport in rekreacija vse bolj in bolj priljubljena oblika razvedrila in rekreacije. Zimska opojnost privlači vse več naših delavcev, pa tudi dobre snežne razmere v letošnji zimi so vplivale na tako množičnost.

Druga pozitivna ugotovitev, ki smo jo zasledili na naših igrah je, da je vse več tudi delavcev iz neposredne proizvodnje, ki se ukvarjajo s obliko rekreacije, ki je bila še do

nedavnega bolj domena »višjih slojev«. Res, da se oprema enih in drugih razlikuje, zato pa je cilj vseh sodelovati na igrah, častno zastopati svojo TOZD ter razvedriti »dušo in telo« od napornega dela. Res, da se po smučini vsak požene z namenom, da kar najhitreje prismoča do cilja ter poskuša doseči najboljšo uvrstitev. Toda nekateri so bolj spretni in izkušeni od drugih, zato prvi segajo po lovorikah, drugi pa se zadovoljujejo z načelom važno je sodelovati in upanjem, da bo prihodnjič bolje. Takšnih misli je bil tudi pokrovitelj iger direktor TOZD GE Maribor tov. Franc Gačnik, ki je na sklepni slovesnosti pred podelitvijo pokalov in priznanj najboljšim, vsem iskreno čestital za izredno borbenost in zaželel kar največ športne sreče prouvvršenim, ki nas bodo zastopali na ŠIG 78.

Sicer pa je bil vrstni red najboljših po posameznih panogah:

VELESLALOM

Moški do 30 let

1. Luštrik Karel, LIO
2. Borštnar Marjan, Ravne
3. Zupan Marrjan, Jesenice
4. Kovič Nikolaj, Jesenice
5. Stropnik Ren, KO Maribor

Moški od 33 do 40 let

1. Čekon Maks, Ravne
2. Hercog Janez, Ravne
3. Rubin Peter, Maribor
4. Stanovnik Pavel, LIO
5. Zupan Jože, Jesenice

Moški nad 40 let

1. Cizej Marjan, Maribor
2. Vidic Anton, Jesenice
3. Grabnar Ivan, Ravne
4. Bernard Albin, LIO
5. Babič Rupert, Maribor

Ženske do 30 let

1. Stanonik Janja, LIO
2. Starovasnik Barbara, Maribor
3. Gašperšič Marina, Jesenice
4. Kret Slava, Ravne
5. Ferlan Tatjana, Celje

Ženske nad 30 let

1. Kovačič Mira, Nizke gradnje
2. Kramarič Nežka, Nizke gradnje
3. Štupar Ani, delovna skupnost
4. Orel Joži, delovna skupnost
5. Žigon Helena, Železokrivnica

TEKI

Moški do 33 let

1. Vozič Zdravko, Ravne
2. Štancer Jure, LIO
3. Jezeršek Karel, LIO
4. Oblak Martin, Ravne
5. Cuznar Jože, Jesenice

Moški nad 33 let

1. Rant Silvo, LIO
2. Oblak Ciril, LIO
3. Hercog Janez, Ravne
4. Premrl Štefan, SPO
5. Stanonik Pavle, LIO

Ženske do 30 let

1. Stanonik Janja, LIO
2. Černigoj Mojca, PB Ljubljana
3. Kupljen Marjana, Ravne
4. Zupančič Fani, Ljubljana
5. Meglič Ida, delovna skupnost

Ženske nad 30 let

1. Žigon Helena, Železokrivnica
2. Kramarič Nežka, Nizke gradnje
3. Orel Joži, delovna skupnost
4. Štupar Ani, delovna skupnost
5. Dekleva Marjeta, SPO

Čeprav se je točkovala vsaka disciplina tudi ekipno, naj navedemo le

Prehodni pokal je odšel v prave roke

še skupni vrstni red po zbiru vseh točk.

Končni vrstni red ekip:

	točk
1. GE Ravne	1.645
2. LIO Škofja Loka	1.358
3. Delovna skupnost	1.316
4. GE Maribor	1.199
5. SPO Ljubljana	1.106
6. GE Ljubljana	889
7. Nizke gradnje Maribor	862
8. GE Jesenice	827
9. GE Celje	787
10. KO Ljubljana	526
11. KO Maribor	471
12. PB Ljubljana	374
13. GE Gradnje	305
14. Železokrivnica Ljubljana	282
15. GE Ljubljana okolica	276
16. PB Maribor	271
17. OGP Ljubljana	26

Ob koncu naj pohvalimo še dobro organizacijo prizadevnih organizatorjev, ki so poskrbeli še za prijeten zaključek in s tem športnemu delu dodali tudi družabnega, ki ga ob tovrstnih srečanjih ne gre zanemariti, kar so dokazali udeleženci iger, ki so se polnoštevilno udeležili tega srečanja.

Tokrat se je izredno povečalo tudi število med tekači. Na sliki start mlajših deklet

Za LIO Škofja Loka tokrat drugo mesto v skupnem seštevku

Na otvoritveni slovesnosti so dvignili zastavo ŠIG — Postrojene ekipe na otvoritvi — Med udeleženi OZD tudi napis našega podjetja — Ing. Srečko Berlič — predsednik org. komiteja pozdravlja vse sodelujoče:

XVI. zimske športne igre gradbincev Slovenije

GRADIS DRUGI

1382 tekmovalcev iz 92 organizacij združenega dela je nastopilo v Kranjski gori na 16. zimskih športnih igrah gradbenih delavcev Slovenije

Šport in rekreacija imata med gradbenimi delavci vse več privrženecov, kar vsako leto dokazuje povečano število prijav za posamezno tekmovanje. Če pomislimo poleg tega še na dejstvo, da na takšna srečanja pridejo samo najboljši po izbirnih tekmovanjih v samih organizacijah združenega dela, potem smo lahko zares zadovoljni. Točnega števila tekmovalcev, ki so sodelovali na izbirnih tekmah in nato na »finalu« prav gotovo ni moč izračunati, vsekakor pa gre to število v nekaj tisoč. Seveda mislim pri tem le na zimske igre, saj je pri letnih tekmah še precej višja.

Ravno ta množičnost pa nekatere izredno moti. Kar precejšnje je število zagovornikov tovrstnih sindikalnih tekmovanj, veliko pa je tudi tistih, ki so proti takšnim srečanjem, ki jih v sredstvih javnega obveščanja imenujejo »ijade«. In ker imamo gradbinci tradicijo tovrstnih srečanj, saj so bile zimske igre že 16. po vrsti, letne bodo pa že 28., potem je nekako tudi razumljivo, da smo najbolj »na očeh«. O vseh pozitivnih stvareh, ki jih takšne igre prinašajo, ne mislim pisati v tem sestavku, poudaril pa bi rad le osnovni moto večine, če že ne vseh nastopajočih. Važno je kar najbolj zastopati barve svoje OZD. Morda malce drugačno geslo od olimpijskega niti toliko ne moti, če poznamo kvaliteto posameznih tekmovalcev in se potem vsak v svoji starostni skupini poskuša kar naj-

bolje uvrstiti. Izbirne tekme, ki so jih imeli naši tekmovalci na Pohorju so pokazale, da smo imeli tokrat zelo dobro ekipo in le malo je manjkalo, da nismo segli celo po najvišjem mestu. Samo za 21 točk smo zaostali za Gradbincem, ki bi jih lahko nadoknadili že z eno boljšo uvrstitvijo v tekih. Čeprav v posamezni konkurenci nismo osvojili nobenega prvega mesta, pa je bil skupni zbir točk dovolj velik, da smo dosegli odlično drugo mesto, za kar je potrebno pohvaliti vse tekmovalce, ki so nas zastopali. Še posebej pa velja pohvaliti Ravenčane Čekona in Hercoga, ki sta z osvojitvijo 3. in 5. mesta v svoji starostni disciplini doprinesla kar precejšnje število točk. Pohvaliti velja tudi ostale, ki so se uvrstili do 5. mesta in si s tem pridobili pravico do ustreznega priznanja. Rezultati po posameznih kategorijah pa so naslednji:

VELESALOM

Moški do 33 let

1. Marko Kavčič (Sl. ceste)
11. Miran Sluga
28. Karel Luštrik
57. Marjan Borštnar
228. Marjan Zupan (321 tekmovalcev)

Moški od 33—40 let

1. Mirko Klinar (Gradbincev)
3. Maks Čekon
5. Janez Hercog
31. Jože Zupan
49. Peter Rubin
58. Pavel Stanonik (242 tekmovalcev)

Moški nad 40 let

1. Mirko Štupar (ZRMK)
8. Anton Vidic
15. Marjan Cizej
60. Albin Bernard
61. Rupert Babič (239 tekmovalcev)

Ženske do 30 let

1. Barbara Tomšič (Slov. ceste)
4. Janja Stanonik
15. Barbara Starovasnik
62. Ida Meglič (146 tekmovalk)

Ženske nad 30 let

1. Hermina Rusjan (IMP)
4. Mira Kovačič
15. Joži Orel
20. Ani Štupar
23. Nežka Kramarič (319 tekmovalk)

TEKI

Moški do 33 let

1. Filip Kalan (Gradbincev)
8. Zdravko Vozič
24. Jože Cuznar
27. Karel Jezeršek
31. Jure Štancar
34. Martin Oblak (196 tekačev)

Moški nad 33 let

1. Franc Naglič (Gradbincev)
17. Silvo Rant
21. Pavle Stanonik
23. Štefan Premrl
25. Ciril Oblak

49. Slava Stanonik (168 tekačev)

Ženske do 30 let

1. Nani Peršin (Slov. ceste)
7. Janja Stanonik
10. Mojca Černigoj
15. Fani Zupančič
25. Ida Meglič (70 tekačev)

Ženske nad 30 let

1. Majda Jurša (IMP)
4. Helena Žigon
8. Nežka Kramarič
11. Jožica Orel
13. Ani Štupar
24. Marjeta Dekleva (63 tekačev)

Skupni vrstni red:

1. SGP Gradbincev Kranj	2.183,48
2. GIP Gradis Ljubljana	2.162,72
3. IMP Ljubljana	2.053,55
4. SGP Slovenija ceste Lj.	1.923,19
5. KOVINAR Jesenice	1.589,00

Podeljene so bile tudi posebne nagrade za tekmovalce v starostni skupini nad 50 let in patroljni tek, katerih rezultati se niso upoštevali v skupnem seštevku.

Ob zaključku tekmovanj, ko je organizator podelil nagrade najboljšim, je bila ugotovitev vseh sodelujočih, da so tudi XVI. zimske igre v organizaciji GP Tehnika povsem uspele, da je bil poleg prestiža in borbe na smučinah dosežen tudi drugi cilj, da se gradbinci na podobnih srečanjih spoznajo in sprijateljijo, kar jim pomaga pri vsakdanjem delu.

Takšno oceno je podalo tudi častno razsodišče ob koncu tekmovanja in se zahvalilo organizatorju GP Tehnika ter smučarskim delavcem iz Mojstrane, ki so imeli na skrbi tehnično organizacijo.

Gradisovci na zmagovalnem odru: Kramarič Nežka za Kovačič Miro (4. VSL), Helena Žigon (4. teki), Janja Stanonik (4. VSL ženske do 30 let); Jernej Jeršan — kapetan ekipe (za 2. mesto za skupno uvrstitev)

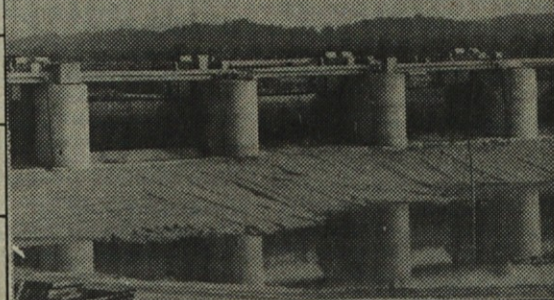

JETHIŠNICA, AREST	POŠTELJ. PREOD-LEKE	IVAN DOLENC	NOVOZE-LANDSKI DOMAČIN	SESTAVIL: M. HERNEC	KRALJI-CA ŠPORTA	AMERIŠKI POPEVKAR (CHARLES)	STARO-SLOVAN. PJAČA	FR. FILM. IGRALKA MICHELE	HAPRAVA ZA SPRE-JEM EL. SIGNALOV
DELAVEC IZ TOZD JESENICE (VILJEM)				DIŠAVA, VONJAVA					
ŽITA-RICA				KUPON GORA V JULIJCIH					
PULA		PARIŠKO LETALIŠČE					KONEC POLOTOKA		
REKVIZIT PADALCA		AM. ZVEZ. DRŽAVA					ANTON MARTINŠEK		
						TURŠKI VELIKAŠI			
						REDKO Ž. IME			
				KOZAŠKI POGĽAVAR					
				HUDIČ, VRAG					

IT. KAMION

GOSPOD. ZBORNIKA	OSEBNI DOHODEK ZEMLIČ IVAN	VARUH OGNJA TRI STARI RIMLJANIN	REZULTAT MEDICIN. PREGLEDA				PREDLOG OBDELOY. TOVARIŠIVA		
DIREKTOR TOZD KO MO (LUDNIK)			VZGOJEN DELGIŠKO LETOVIŠČE				DIREKTOR APS (STANE)	ČEBELJA TVORBA	
CITROEV-OV AVTO		IZKRASTEK NA GLAVI NAJČETAR. GEOLŠKA DOBA		OS. ZAJMEK ŠTEVNIK			PRAVO GLODALEC		
DELANSKI SVET	IZSTRELKI STARI SLOVANI					MARINKO TURČIJA			
PRVI LETALEC		IZVIRNIK DALMAT. Ž. IME RIJEKA				LETAL V ČRNI GORI ŠPANIJA			
STAREJŠI ČLAN			NAŠE LETAL. PODJETJE	DELAVEC IZ DS JERNBI TRIFOJITIV OZEHLJA					

KRČMA (PRIM.)				DELAVEC V NG MB ZA ŠT. OP. (LOJZE)					
VKNJIŽ-ENJA			PRVI RIMSKI KRALJ ŠTEFOK						
RAZLIČ. SAMO-GLAŠNIKA	DANSKI OTOK	ZAGARSKI STROJ VRSTA PLINA							
GRADISOV VESTNIK	ŽIDOVSKI DUHOVNIK KURIR			KILO-METER					

ŽICA NA GODALIH				KOVINSKA BLAGAJNA ODNEENA NAVLAKA		KEM. ZNAK ZA BARIJ	IZVRŠ. ORGAN	LJUBLI. LOKAL	JUŽNI SADEŽ	MARINE
MERSKI POJEM			KORIDA ZMIKAVT							
SAMO, ZGOLJ		GOROVIE V AZIJI (ZSSR) DOMAČA ŽIVAL			KOTNA MERA TRAVNIČKA RASTLINA					
GRADISOV VESTNIK	POZITIVEN DELEC ESTONEC		ZVOENI SIGNAL V ŠILI GERMANŠKI OREL			AGENT 007 ETIOPSKI POGĽAVAR				
EVROPSKA GOSPOD. SKUPNOST		OČE DELAVŠKA UNIVERZA		CERAR KAZAL. ZAJMEK				TOVARIŠ. MERA VEZNIK		
PAN V TEDNU			STANOV. NAJEM-NINE							
REDKA PRVINA			GLAS, ZVOK			ARABŠKI POLOTOK				

KRIŽANKA

GRADISOV VEŠNIK - MOKŠE - MAORTIŽE - ORU